

Fecske

**Minden helyi, vidéki és külföldön élő
olvasónknak, támogatóknak,
munkatársunknak és barátunknak
kellemes ünnepeket, erőt,
egészséget
kíván a Fecske szerkesztősége és a
Zöld Dombok**

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

- az elődeink betelepedésének 240. évfordulója alkalmából megrendezésre kerülő kulturális programokat és a táncszínházi előadást nagyszámú nézőközönség, érdeklődő követte figyelemmel, péntektől egészen vasárnapig. Minden szervezőnek, fellépőnek, előadónak köszönjük szépen a közreműködésüket, külön kiemelném a Bácsfeketehegyi Magyar Művelődési Helytörténeti Egyesület odaadó munkáját, élükön Szakács Tamással, és Szakács Nikolettal. Igazán sikerült egy „időutazós“, a múltba visszatekintő, de a jövőt sem feledő előadást bemutatniuk.

- folyamatosan, egész évben igyekszünk a lakossági észrevételeket, panaszokat a szennyvíz hálózat munkálatai kapcsán továbbítani, eljuttatni a felelős szervek felé. A tavalyi példa alapján, az idei év végén, a csapadékos időjárás még intenzívebben hozzájárult a hiányosságok feltáráshoz, ezért felmértük, fényképekkel és leírással indokoltuk azt a kérvényt, melyet Oroszi Sándor, Kishegyes község képviselő-testületének elnöke fogalmazott meg és továbbított a szennyvíz hálózat munkálatainak a kivitelezői felé, melyben haladéktalanul követeljük a helyreállítási munkálatok mielőbbi folytatását, valamint az eddig elvégzett és kifogásolhatóakat szanálják, végezzék el újra. Természetesen ezt a munkálatokat ellenőrző felügyelő bizottságnak is jeleztük.

- a Bácsfeketehegyi Helyi Község Tanácsának döntése értelmében, megkezdődtek a munkálatok a közvilágítás bővítésén a Strand területén, 11 oszlop kerül kihelyezésre, kétoldali ledes lámpatestekkel felszerelve

- a Bácsfeketehegyi Helyi Község Tanácsának döntése értelmében a Nikola Gyurkovity utcában található fás területet bokortalanítottuk, a korhadt és kiszáradt fákat eltávolítottuk, valamint a gallyazás is megtörtént

- köszönjük szépen a Hestia nők egyesülete tagjainak, hogy a szalma babákat új ruhába öltöztették át

- újabb fásítási akciót szerveztünk a Zöld Dombok környezet és közösségfejlesztési szervezettel karöltve, amelyről bővebben a következő Fecskébe számolunk be

- az elmúlt évekhez hasonlóan, településünk kará-

csonyfájának feldíszítéséhez felkértük a Péter Pán óvoda, a Bácsfeketehegy Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület, és az Izida Anya és Gyermekevédelmi Társulat vezetőit és tagjait, hogy szorgos kezeikkel és ötleteikkel minél szebbet alkossunk az ünnepekre

Végezetül, szeretnék a Helyi Község Tanácsa, munka közössége és jómagam nevében, Áldott, Békés Karácsonyi Ünnepeket és egészségben, sikerekben gazdag Boldog Új Évet kívánni.

Tisztelettel,
Juhász Attila

IZIDA HÍREI

Október folyamán festőtanoncaink nagy kedvvel vetették bele magukat a munkába, és újrahasznosított cigarettásdobozból előállított Art papíron készítettek alkotásokat Kormos Róbert vezetésével.

Október utolsó hétvégéjén részt vettünk az újvidéki Ökológiai Vásáron, amelyet Naša Kuća egyesület szervezett a Svetionik U Plavom egyesülettel együttműködve. A találkozó célja, hogy felhívja a figyelmet a környezetvédelem és a nyersanyagok újrahasznosításának fontosságára. A folyamat következő állomása: új termékek létrehozása az újrahasznosított cigarettásdobozokból.

A XX. Záporka Vers- és Prózamondó Találkozóra november 8-án került sor. Az idei alkalommal új helyszínen, a Nikola Đurković Általános Iskolában tartottuk meg az eseményt, amelyre ezúttal is sok résztvevő jelentkezett. A versmondók két kategóriában versenyezhettek: Szívárvány és Napraforgó. Az első a tanulásban akadályozott résztvevőket takarja, a második pedig az értelmileg akadályozottakat. Az idei évben Dudás Nikolett gyógypedagógus, logopédus, Bede Noémi, gyógypedagógus, logopédus és Barta Júlia, a Záporka megálmodója és versfelkészítő voltak a zsűri tagjai. Amíg egyik csoport szavalt, addig a többiek kreatív műhelyeken vettek részt, amit az Izida dolgozói és önkéntesei tartottak, illetve Vázsonyi Balassa Emese ez alkalommal is különböző izgalmas játékokkal készült a versenyzőknek.

Az iskola előcsarnokában az Izida festőcsoportjának színpompás kiállítását tekinthették meg a résztvevők. Novemberi tevékenységeink a gasztronómia jegyében is teltek, és csupa finomság született!

A konyhai munka nemcsak ínycsiklandó eredményt hozott: miközben a felhasználóink bekapcsolódtak a folyamatba, játékosan fejlesztették finommotoros készségeiket, figyelmüket és precizitásukat. Stimuláltuk az összes érzékszervünket – szaglást, ízlelést, látást, tapintást –, így az ételek megkülönböztetése és elkészítése is könnyebbé vált.

Mindenki komolyan vette a feladatát, de a legfontosabb mégis az volt, hogy szocializálódjanak, és jól érezzék magukat.

Hajas Gabriella

Gazdakör Hírei

Az idei év egyesületünk számára ismét tele volt élményekkel, kihívásokkal és sikerekkel, amelyek mind azt bizonyítják, hogy közösségünk összefogása és elhivatottsága valódi értéket teremt. Ahogy közeledik az év vége, érdemes visszatekinteni azokra a pillanatokra, amelyek nemcsak gazdasági, hanem emberi szempontból is gazdagították településünket. Tagjaink mindennapos munkája, ötletei és lelkesedése adja azt az erőt, amely lehetővé teszi, hogy bátran nézzünk a következő év kihívásai felé. A tél beköszöntével a kultúrotthon ismét megtelt érdeklődőkkel, amikor elindítottuk a szakmai előadás-sorozatot. A programot nemcsak tagjaink, hanem minden gazdálkodó számára megnyitottuk, hogy a legfrissebb mezőgazdasági ismeretekhez juthassanak. A résztvevők jegyzeteltek, kérdeztek, és a szünetekben is tartalmas szakmai beszélgetések alakultak ki, amelyekből mindannyian sokat tanultunk. A visszajelzések alapján úgy látjuk, hogy ezek az alkalmak igazi tudásközpontként működnek településünkön, ezért a jövőben új témákkal és gyakorlati bemutatókkal is szeretnénk bővíteni őket. Februárban a Jégtörő Mátyás-napi rendezvényünk hozta el a tél jó hangulatát. Az idei év újdonsága volt, hogy a megszokott újborkóstolót újborkóstoló verseny egészítette ki. A verseny minden várakozást felülmúlt: hat országból érkeztek minták, és több mint száz nevezést fogadtunk. A díjátadó ünnepélyes hangulata felejthetetlen marad, a kultúrotthonban pedig a látogatók élőben is megkóstolhatták a borokat, beszélgethettek a termelőkkel. A díjazottak öröme és a résztvevők lelkesedése mindannyiunk számára inspiráló volt, és már most készülünk a jövő évi, még nagyobb eseményre. A természet védelmére idén is nagy figyelmet fordítottunk. A tavaly beszerzett vércseköltő ládákat és rovarhoteleket az év elején helyeztük ki, és nagy örömünkre hamar birtokba vették őket a madarak és rovarok. Látni, ahogy élet költözik ezekbe a kis otthonokba, minden résztvevő számára különleges élményt jelentett. A kezdeményezés a biodiverzitás növelésén túl jó példát mutat a fenntartható mezőgazdasági gyakorlatokra is. Májusban ismét ellátogattunk az Újvidéki Nemzetközi Mezőgazdasági Kiállításra. A busz megtelt érdeklődő

tagjainkkal, akik izgatottan fedezték fel az új gépeket, technológiákat és termelési megoldásokat. A kiállításon szerzett tapasztalatok és beszélgetések sok új ötletet adtak gazdáinknak, akik friss inspirációval tértek haza. Tavasszal egy különleges programmal készültünk: elindítottuk a „Kattints a tavaszra” fotópályázatot. A meggyfák virágzása és a tavasz színei számos alkotáson visszaköszöttek. A pályázatot a fiatalok lelkesedése tette igazán különlegessé, kreatív energiájuk szinte tapintható volt. A beérkezett művekből kiállítást rendeztünk a kultúrotthon teraszán, ahol egész nap csodálhatták a látogatók a fotókat. Júniusban megtartottuk a Meggynapokat, amely újra hatalmas sikerrel zárult. A fotópályázat nyertesei átvehették díjaikat, a kultúrotthonban pedig vendégül láttuk tagjainkat és barátainkat. A jó hangulatú beszélgetések mellett 200 lufit osztottunk szét, hogy a legkisebbek számára is élmény legyen a rendezvény, és hogy még többen megismerjék a bácsfeketehegyi fekete meggyet. Az idei évben a növényvédő szerek csomagolásának összegyűjtése és biztonságos elszállítása is kiemelt figyelmet kapott. Egyre több gazda kapcsolódott be a programba, ami bizonyítja, hogy a környezettudatosság és a fenntarthatóság egyre erősebben van jelen településünk életében. Aratás után idén is csatlakoztunk a Magyarok Kenyere programhoz. Gazdáink felajánlott búzája liszt formájában került rászoruló intézményekhez, erősítve a Vajdaság-szerzte működő közösségi összefogást.

Ez a kezdeményezés minden évben megmutatja, milyen nagy szerepe van az együttműködésnek és a közösség támogatásának. Szeptemberben a szüreti napok hoztak vidám hangulatot. Tagjainkkal és meghívott vendégeinkkel együtt ünnepeltünk, jókedvvel és közösségben. Még ebben a hónapban nagy megtiszteltetés ért bennünket: a budapesti OMÉK kiállításon saját standdal mutathattuk be Bácsfeketehegy értékeit és a fekete meggy különleges termékeit. A pálinkák, borok, likőrök, levek, lekvárok és sütemények sok látogatót vonzottak, akik örömmel kóstolták végig a kínálatot. Standunkon bemutattuk a kun hímzés hagyományát is, valamint első saját

katalógusunk is nagy sikert aratott. Az esemény egyik legnagyobb pillanata volt, amikor Dr. Nagy István agrárminiszter meglátogatta standunkat, megkóstolta termékeinket, és elismerően szólt közösségünk munkájáról. Irodánk egész évben nyitva állt a helyi termelők előtt. Juhász Árpád falugazdász folyamatosan segítette a gazdákat adminisztratív és szakmai kérdésekben, támogatva mindennapi munkájukat és a pályázati lehetőségek kihasználását. Munkája nagyban hozzájárult ahhoz, hogy tagjaink eredményesen dolgozhassanak. November végén megtartottuk a hagyományos évzáró ünnepségünket, ahol összefoglaltuk az elmúlt év eredményeit, és felkészültünk a következő év lehetőségeire és kihívásaira. Végül szeretnénk köszönetet mondani Kishegyes község önkormányzatának, Bácsfeketehegy helyi közösségének, a vadászegyesületnek, a művelődési egyesületnek, a Vajdasági

Agráregyesületek Szövetségének, a Vajdasági Magyar Borászok Egyesületének, a Magyar Nemzeti Tanácsnak, a tartományi mezőgazdasági titkárságnak, a Zöld Domboknak és az Agrárminisztériumnak a folyamatos támogatásért. Hálásak vagyunk gazdáinknak és tagjainknak is, akik lelkesedésükkel, kitartásukkal és kreativitásukkal nap, mint nap erősítik közösségünket, és hozzájárulnak ahhoz, hogy Bácsfeketehegy gazdaságilag és kulturálisan is tovább fejlődjön.

Egyesületünk kellemes karácsonyi ünnepeket kíván, valamint sikerekben és bőséges termésben gazdag új esztendőt.

GAZDAKÖR

Falugazdász hírek!

Az eAgrarban intézendő ügyek az idei évben is sokrétűek voltak, újabb újdonságokkal, és kihívásokkal. Szerencsére a termelőkkel közösen idén is megbirkóztunk velük. A falugazdász köszöni a termelők türelmét, azokban az időszakokban, amikor sort kellett várniuk az ügyintézéshez, a kedvességet, és a bizalmat.

A vajdasági falugazdász hálózat működését a budapesti Agrárminisztérium támogatja. A jövő évben is számíthatnak a termelők a falugazdász szolgáltatásaira, az iroda továbbra is nyitva fog állni előttük hétfőnként és csütörtökönként Feketicsen, és keddenként Kishegyesen.

A tél folyamán újra előadássorozatot tervezünk tartani, melyeken szívesen látunk minden érdeklődőt. Emellett újdonság, hogy januártól megindulnak a növényvédőszeres biztonságos használatáról szóló tanfolyamok, melyet a Szerb Mezőgazdasági Minisztérium rendelt el. Ezen tanfolyamot minden termelőnek / permetezőgépet kezelő személynek el kell végezni a közeljövőben. A Topolyai Mezőgazdasági Szakszolgálattal egyeztetve ezek a tanfolyamok Feketicsen és Kishegyesen lesznek megtartva a községbeli termelőknek. A tanfolyam egy napos, mely vizsgával zárul. Jelentkezni a falugazdász

irodában lehet egy űrlap kitöltésével, és egy 3440 dináros összeg befizetésével. A falugazdász 30 fős csoportokban a jelentkezési lapokat, befizetőket bejuttatja Topolyára, így nem kell senkinek beutazni ez miatt. Az események pontos dátumairól januárban lesz információ.

2026 januárjától újra el kell végezni majd a gazdaságok felújítását, és amikor lehetséges lesz, az ePodsticaji területen a területalapú támogatást át kell adni.

Ezt a folyamatot még megelőzi az, hogy a bevetett, és a tervezett tavaszi vetésű kultúrákat is be kell írunk az adott parcellára ahol vannak/lesznek! Ez nagyon fontos, mivel a gazdaságoknak naprakésznek kell lenniük.

Jelen információk szerint a területalapú támogatás mellett az üzemanyagtámogatás és a vetőmagtámogatás is folytatódni fog, itt továbbra is fontos lesz az, hogy a jövő évi számlákon is szerepeljen a gazdaságszám.

Minden termelőnek és nem termelőnek is Kellemes Karácsonyi Ünnepeket, és Boldog Újévet kíván, Juhász Árpád, falugazdász.

A Kozma Lajos Könyvtár hírei

Októberben a gyermekhéten meglátogatták könyvtárunkat a Nikola Đurković Általános Iskola alsós osztályai a tanítónénik vezetésével. Hajvert Lódi Andrea könyvtáros körbevezette őket, ismertette a könyvtár történetét, a kölcsönzéssel kapcsolatos információkat. Válaszolt a gyerekek sok kérdésére is. Megmutattuk a könyvtár legrégebbi könyveit, a legnagyobb és a legkisebb könyvünket is, valamint belelapozhattak az érdekesebb gyermekkönyvekbe is. Szeretettel várjuk őket máskor is!

November 5-én ismét vendégünk volt dr. Kasza Bálint nyugalmazott családorvos, aki ezúttal Boldogság, egészség, betegség címmel tartott előadást az érdeklődőknek.

A Kölcsey Ferenc Alapítvány idén is meghirdette Testvérkönyvtár pályázatát, amelynek célja, hogy a magyarországi könyvtárak könyvadományokkal támogathassák határontúli magyar testvérintézményeiket. 2025-ben testvérkönyvtárunk, a vereasegyházi Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár 160.000 forintot nyert ezen a pályázaton, ezt az összeget Vereasegyház Önkormányzata még kiegészítette, így összesen 250.000 forint értékben 75 kötetnyi felnőtteknek és gyerekeknek szóló szépirodalmi és ismeretterjesztő olvasmánnyal gazdagíthattuk könyvtárunkat. A könyvek átadására 2025. november 11-én került sor. Berze Lajos könyvtárigazgatót elkísérte dr. Csécsyné dr. Drótos Edina alpolgármester asszony is. Köszönjük a Kölcsey Ferenc Alapítványnak, hogy pályázatával lehetőséget teremtett a határontúli kapcsolatok elmélyítésére és Vereasegyház Önkormányzatának is az önzetlen hozzájárulást!

November 20-án a bácsfeketehegyi születésű dr. Bányai János irodalomtörténészre, egyetemi tanárra, íróra emlékeztünk. A vajdasági irodalom meghatározó alakja volt, születésének évfordulóján nemcsak az irodalom iránti elköteleződése és a tanítói szerepe előtt, hanem az emberi nagysága előtt is tisztelegtek. A megemlékezés során megkoszorúzták a sírját a temetőben, majd Szűcs Balázs, a Bányai János Irodalmi Alapítvány elnöke tartott alkalmi beszédet és megkoszorúzták az emléktáblát. Ezt követően bemutatták a Bányai 85 című kiadványt, amely a tavaly megrendezett konferencián elhangzottakat tartalmazza. A bemutató során Mihályi Katalin újságíró beszélgetett Bordás Győző íróval, szerkesztővel és Németh Ferenc művelődéstörténésszel, egyetemi

tanárral. A megemlékezés zárásaként a zentai Mécsvirág együttes műsorát hallgathatta meg a közönség.

Ezekén kívül folytatódott a gyerekeknek a drámafoglalkozás, a Hungarikum vetélkedőre felkészítő, volt kézműveskedés, az ovisok is meglátogattak bennünket, péntekenként Ringatóra várjuk a piciket, hétfőnként pedig a Szakkör program keretében az ügyeskező asszonyok jönnek hímezni.

Találkozunk a könyvtárban!

A Kultúregyesület hírei

November közepén került megrendezésre a 240 éve Bácsfeketehegyen nevet viselő megemlékezési hétvégénk, ahol szoros összefogásban sikerült megszervezni és megvalósítani minden programpontot a bácsfeketehegyi Református Egyházközséggel, Bácsfeketehegy Helyi közösség Tanácsával, valamint a Nikola Đurković Általános Iskolával karöltve. Az ilyen összefogások példaértékűek, és talán azt is mondhatnánk, hogy lassan elvesztek ebben a mai rohanó világban. Erre oda kell figyelniünk mindannyiunknak.

November 14-én vette kezdetét a három napos rendezvénysorozat.

Az első programpont egyesületünk emeleti termében zajló történelem óra volt, melyet Lódi Csilla, valamint Nagy Tibor történészek tolmácsolásában hallgathattunk meg.

Szombaton november 15-én több program is várta a falubelieket, valamint az idelátogató vendégeket.

17:00 órai kezdettel került megnyitásra „Az útra kelték” fotótörténeti kiállítás, ahol Kunhegyes város és Bácsfeketehegy település múltjáról és jelenéről készült képeket tekinthették meg az idelátogatók. A kiállítást Ifj. Rózsa Sándor történelmi előadása, majd Kórizs József helytörténész előadása követte.

19:00 órakor a Kónya Táncegyüttes erre az alkalomra készült táncszínházi előadása következett, mely „Az út” címet kapta.

Az előadásról:

1785 – ben járunk, amikor is „a kalapos király” II. József uralkodása alatt számos reform jellegű intézkedés vette kezdetét Magyarországon.

Ezen intézkedések tették lehetővé, hogy elődjaink ingóságait összehalmozva útnak indulhassanak a jobb megélhetés reményében és leljenek új otthonra jelenlegi településünk, Bácsfeketehegy területén.

Ezen elindulás, vándorlás, útkeresés, letelepülés, valamint néhány életesemény, mint a házasságkötés, a katonaság és az idő múlása ihlette az alkotókat.

Az előadást bemutatja a bácsfeketehegyi Kónya Táncegyüttes és barátaik. (Bálint Ervin, Benedek Luca, Bertók Franciska, Fekete Ákos, Hézső Áron, Horváth Márk Bence, Hugyik Sára, Lakatos Ivett, Lengyel Anna, Losonczy Ferenc, Losonci Imre, Perlaki Attila, Sinka Klementina, Szakács Tamás, Szakál Nikolett, Szarka Hanna, Szarka Kitti, Szilágyi Márton, Szilágyi Roland, Takács Lili, Tóth Horgosi Anna, Varga Martin,

Varga Zsóka)

Közreműködik: Csorba Bagi Valentina – népdalénekes, Vajda Noa Pálma – versmondó

Zenei szerkesztő Juhász Gábor.

Zene: Juhász zenekar

Koreográfusok: Szakál Nikolett és Szakács Tamás

Rendezte: Szakács Tamás

Hang: Kerekes Zoltán

Fénymester: Majoros Róbert

Történelmi pillant volt ez a Kónya Táncegyüttes életében is, valamint a közösség életében is, hiszen annyi érdeklődő volt az előadáson, hogy szinte be sem fértek az emberek a Színházba.

Vasárnap ünnepi istentisztelet vette kezdetét a református templomban, majd ezt követően egy emléktábla került leleplezésre, melyen azon út szerepel, amit elődjaink megtettek ezelőtt 240 éve.

Megemlékezési hétvége volt, számos örömteli pillanattal.

Az adventi időszakba lépve ragadnám meg az alkalmat, hogy meginvitáljak minden kedves bácsfeketehegyi lakost az egyesület által szervezett Karácsonyi műsorra, ami december 20-án kerül megrendezésre a színházteremben 18:00 órai kezdettel.

Szakács Tamás

A Bácsfeketehegy Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület szakcsoportjainak karácsonyi műsora.

December 20
18:00 órai kezdettel
Színház

Kirakodóvásár
Forraltbor, tea

ÜNNEPEK ÉS HÉTKÖZNAPOK

December az ünnepek hónapja

„Mindig tartsd nyitva a szemed, mert a mai civilizációban célorientáltak nevelik az embereket, hogy csak menjenek előre, és az elérni kívánt eredményre koncentráljanak, miközben lemaradnak arról, ami körbeveszi őket.”

Daniel Suelo

Valóban, december az ünnepek hónapja: pl. az adventi időszak, a mikulás, de leginkább karácsony és szilveszter miatt. December 31, az év utolsó napja, a búcsúzás és az újév köszöntésének, a reménynek az időszaka. Ez a hónap a legtöbb kultúrában a családi összejövetelek, az ajándékozás és az év végi ünneplés ideje. Legtöbbünk igyekszik ezt a periódust a várakozás, az öröm és a szeretet légkörében megélni, amikor – legyenek akár vallási, nemzeti vagy személyes ünnepek – lehetőséget kapunk arra, hogy tudatosan megéljük a béke és öröm értékét.

Rohanó, állandó mozgásban lévő világban élünk, mely folyamatos teljesítménykényszerre kárhoztat bennünket: munkahelyi elvárások, állandó elérhetőség, a határidők szorongatása, az értesítések/információk folyamatos elvárásokat hoznak magukkal, nehéz lelassulni, megállni, élvezni a jelen pillanat ajándékait/örömeit. A rohanásban az ünnepek ideje is képes elsikkadni, arra sem marad idő. Az időhiány miatt hiányoznak a mély, tartalmas családi/baráti kapcsolatok. A teljesítményközpontúság lett a legfontosabb, hisz leggyakrabban az értékünket a teljesítményünkhöz mérik. Kapkodóvá, felszínessé válunk, nehezen tudjuk kiszűrni mi a fontos, ami állandó feszültséget okoz. Elsiklunk azok a pillanatok felett, melyek széppé tehetik a mindennapjainkat: önfeledt pillanatok a családtagokkal, egy baráti beszélgetés, egy mosoly egy csésze kávé mellett. Nem meglepő, hogy a rohanás kihat mindannyiunk lelki egészségére. Az állandó nyomás és kényszer alatt állók között háttérbe szorulnak a valódi emberi kapcsolatok, mind többen szoronganak, kudarcosnak érzik magukat, magányosok, elveszítik önbizalmukat, amit a közösségi média tovább fokoz torzításaival, a hamis emberkép hirdetésével. Ez a lelki állapot miatt gyengül a koncentrációképesség, romlik a memória. A segítő foglalkozásúak között a túlterheltség fásultságához, csüggedéshez, reménytelenség érzéséhez, kiégéshez, akár depresszióhoz vezethet. A gyors életmód képes akár olyan energiamezőt is kialakítani az egyén körül, mely idővel még a pozitív érzéseket is

képes távol tartani tőle, még akkor is, amikor meg tudna pihenni.

A rohanó világ kihívásai által okozott lelki terhek alapvetően befolyásolják a fizikai egészséget is, mivel a stressz folyamatos, a kortizolszint (stressz-, készülségi hormon) állandóan magas. A magas kortizolszintromló alvásminőséghez vezet, gyengíti az immunrendszert, csökkentve az ellenállóképességet, növeli a betegség kockázatát. Megváltoztatja az anyagcserét is, elhízáshoz vezet, főleg hastájékon. A sok ülőmunka tovább rontja a helyzetet, mivel kevés idő jut a testmozgásra, a mozgásszegény életmód pedig tovább fokozza az elhízást, hosszú távon szív és érrendszeri betegséghez vezethet. A krónikusan magas kortizolszint rontja a nemi hormonok normális termelődését, megzavarva a menstruációs ciklust.

A megfeszített, huzamos, mesterséges fényben végzett munka, a képernyők sugaraival a szervezetnek folyamatos ingert jelentenek, ezzel pedig károsítják az alvás-ébrenlét ciklust, felborítják a melatonin hormontermelődését, alvászavarhoz vezetnek. A sérült alvásritmus miatt elmarad a regeneráló képességű növekedési hormon hatása, ami meghússítja a nap folyamán elszenvedett szövet és szervkárosodások helyrehozását. A folyamat az egészséges alvás alatt játszódik le, így a következő napra kijavítódnak az

Kép (pixabay): „A reményt soha nem vehetik el örökre. A remény mindig megújul bennünk.”
Dean Ray Koontz

előző napi szövethártyások, egyben ez a folyamat készíti fel a testet a következő nap megpróbáltatásaira. A rossz alvásminőség kihat az anyagcserére, inzulinrezisztenciához vezet, ami a 2-es típusú cukorbetegség előszobája. A gyomor és bélrendszer is alaposan károsul, emésztési problémák lépnek fel, vastagbélgyulladás, irritábilis bél szindróma, reflux betegség, stb.

A fokozott igénybevétel a jutalomhormon (dopamin) működését is rontja, ami idővel motivátlansághoz, sőt depresszióhoz is vezethet. A mindennapi hajtás miatt lemaradunk az élet szépségeiről, elsiklunk, azok a pillantok mellett, amelyek igazán széppé, értékessé teszik az életet: a meghitt családi együttlétről, egy biztató mosolyról, meghitt baráti

Kép (pixabay): Baráti kapcsolatok. „Aminek legnagyobb súlya van az életedben: az néhány ember, akit ismertél.”
Jorge Semprún

beszélgetésről, még a természet megnyugtató csendjét sem tudjuk élvezni.

Ebben a rohanásban sokan megfeledkeznek az ünnepek jelentőségéről – melyek nemcsak szabadnapot jelentenek, hanem megállást, az emlékezést, az együttlét lehetőségét is, egyszóval ritmust adnak az évnak. Egyben kapaszkodási lehetőséget jelentenek az idő múlása ellen, segítenek megélni az idő szebbek oldalát, amivel segítenek megélni hétköznapi értékeit. Az ünnep lényege, hogy kiszakítson bennünket a rohanás monotóniájából, lehetőséget nyújtva a kilépésre, az elcsendesedésre, testi/lelki feltöltődésre, kikapcsolódásra, az emlékezésre. A valódi ünnep ezért nem a külsőségekben rejlik, hanem belül kezdődik, amikor lassítunk, teret adunk a meghittségnek, az együttlétnek, a csendnek. Már maga az ünnepekre való várokozás is fontos, hiszen várjuk a napot, igyekszünk felkészülni lelkileg, testileg és érzelmileg az ünnepi napokra.

Kötelesek vagyunk megőrizni az ünnepeket,

azok értelmét, hiszen kultúránk alapvető részei, mivel az ünnepi alkalmak segítenek emlékezni arra, hogy hová tartozunk, honnan jöttünk és mi a feladatunk az életben. Ilyenkor van lehetőségünk a közös élményekre, hagyományok (nemzeti, vallási, kulturális) ápolására, az összetartozás érzésének erősítésére.

Kétségtelen, hogy az ünnepek nem csak kikapcsolódást, hanem egyben mély identitásformáló erőt is jelentenek, hiszen ahogyan ünneplünk (mit, mikor és hogyan), mélyen tükrözik, kik vagyunk: személyesen, közösségként, nemzeteként. Napjaink társadalmi feszültségekkel teli, háborgó és háborús világában, a gazdasági válság, klímaváltozás közepette, az ünnep jelentheti az öröm, a béke, a remény és a spiritualitás idejét, még annak ellenére is, ha a világ problémái beszívárognak az egyén életébe is. Általuk tartalmat adunk a múltnak, alapot a jelennek, és irányzatot a jövőnek. Az, hogy mit ünneplünk – és hogyan –, tükröt tart elénk: lehetőséget ad az önismeretre, hogy hová tartozunk, és mire vagyunk büszkék. Pl. a nemzeti ünnepek (pl. március 15.) erősíti a nemzeti összetartozás érzését, a nemzetünk értékrendjét, hagyományait, és történelmi emlékezetét is hordozzák. A vallási ünnepeknek spirituális jelentése van, de egyben egyéni és közösségi élményt nyújtanak: közös imák, közös szertartások segítenek a hívőknek egymáshoz kapcsolódni, elősegítve a hovatartozás érzését, ami a léleknek biztonságot és vigaszt jelenthet.

A folyamatosan változó világban a modern életmód sok esetben el tudja távolítani az embereket az ünnepek hagyományos, eredeti jelentéséről, új értelmet adva nekik. Pl. a karácsony ma gyakran inkább a fogyasztásról, ajándékozásról, utazásról szól, mintsem vallási vagy családi elmélyülésről, amivel csökken intimitása, melegsége. Nem engedhetjük meg, az árral való sodródást, tudatosan meg kell őriznünk, ki kell alakítanunk azokat a szokásokat, amelyek számunkra valóban értékesek. József Attilánál ezt szebben nem lehet elmondani: „Igazi lelkünket, akárcsak az ünneplő ruhákat gondosan őrizzük meg, hogy tiszta legyen majd az ünnepekre.”

Dr. Kasza Bálint

AKKOR GONDOLKOZZUNK ...?

NYOLCVAN ÉVE (nincs) BÉKE

Az indításhoz, kicsit előbbre kell menni, nem szabványosan, méghozzá, hogy, hogyan mesélt a történelemről nagyanyám: Éltünk békességben Isten akaratából Ferenc-Jóska alatt 1918 őszének végéig, amikor már a szőlő betakarása után megtámadtak a rácok a románokkal. A románok kimentek a rácok maradtak, míg 1941 húsvétjakor a mieink Horthy vezetése alatt kizavarták őket, és felszabadítottak bennünket. 1944-ben a szüret után, a törés előtt megint bejöttek a rácok, a harmadik ukrán muszka sereggel, akik kimentek, csak azóta, a rácok még mindig itt vannak. Ez a történelmi „tolmácsolás” nagy kavarodást idézett elő egy kocsmai „akadémiai” vitában, ahol egy igazi akadémikus történész, aki szintén törzshelyének választotta e „kulturális” intézményt, mint én, nekem adott igazat, mivel a tények stimmeltek, csak a nézőpont volt egyéni.

A már említett első világháború, amit több mint harminc évvel előtte kezdtek előkészíteni, a világ elosztásából kimaradt államok, kitört, egy igen diletáns módon kicsinált okból a szarajevói merénnyel. Elvitték a legények elejét egy gyorsan befejeződő háborúba a rácok ellen, hogy karácsonyra hazajönnek, mint győztesek. Ez nem pontosan így történt, mivel a sereg, vesztésként tért haza, mármint, aki nem vesztett ott, és csak négy évvel később, ha a hazája még Magyarország maradt, a trianoni békeszerződésnek köszönve. Ez az esemény nem csak ezt az igazságtalanságot szülte, hanem abban az örök békében hívó, feslett erkölcsű pénzarisztokrácia, a liberális demokrácia hangoztatásával, hogy minden az övéké az akácfa hegyéig, húsz év alatt mindent totál tönkretettek, így kitörhetett a második világháború. Ennek is vége lett. Hogy?, úgy, ahogy.

A háborús profitőrök tanultak a múlt hibáiból. Kicsit máshogy álltak hozzá a béke kiépítéséhez. Nem is rosszul, csak mindenkinek kellett volna tartani magát a meghozott nem is rossz határozatokhoz. Először is, amikor még nem is tudták, hogy mikor lesz e világegés vége, hogy egységessé tegyék a békéért harcolókat, hoztak egy atlanti szerződést az USA és Nagybritánia között. (Atlanti Charta)

A dokumentum a két ország közös céljait és alapelveit fogalmazta meg a háború utáni békére, beleértve a területi terjeszkedés elutasítását, a népek önrendelkezési jogát, a kereskedelmi korlátok lebontását és a nemzetközi együttműködés előmozdítását. A charta lefektette az alapokat az Egyesült Nemzetek Szervezetének megalakulásához.

Ennek hitelesítője/aláírója már a titói Jugoszlávia, akkori diplomatája volt. Megszületett a béke, majd

utána az ENSZ az összes pozitív szervezetével, amik közül a béke fenntartása lett volna a legfontosabb. Így lett a UNESCO, UNCTAD, FAO, UNICEF, UNHCR, IMF, WTO (elődje a GATT), WHO, IB, meg minden ilye New York-i, párizsi világintézmény és a Hága-i nemzetközi bíróság, aki nem érvényes mindenkire, főleg azóta, amióta az USA-ban liberális demokrácia is van és még nem csatlakoztak hozzá, de másokat itt állítanak pellengérre, így néhány ország visszavonta csatlakozását. Mindent, mellékesen az amerikaiak pénzelnek, naná, mástól demokratikusan ellopott pénzzel, mivel ők a második világháború győztesei. Ma már ezt a jogaitól demokratikusan távol tartott világszervezetet, csak Egyesült Nemzeteknek hívnak (UN), és alig tud eleget tenni fő kötelezettségének, hogy a világbékét betartassa, és a megszegőket szankcionálja.

A charta tartalmazza a kereskedelmi korlátok lebontását, amihez stabil pénzügyi helyzet szükséges (illúziók?). Így az IMF a Bretonwood-i alapító okmányával létrehozta SDR-t a magyarul Különleges Lehívási Jogokat, ami lenne a világpénz, amihez arányosítva van az összes többi világi fizetőeszköz árfolyama és hitelalap. Alapja a konvertibilitásnak. Na, ezt is, mivel ebből másnak is volt haszna Amerika a maga módján, a demokráciára, és a szabad piacgazdálkodásra hivatkozva megsemmisítette, avval, hogy rá nem volt/lett érvényes, hogy a szabad piac hasznát bennfenteseken keresztül ne sápolja meg. A mai gazdaságnak ez a rákfenéje, hogy Soros féle bennfentések uralják és irányítják a pénzügyi világot. Sajnos ez lehet az az „olaj” ami, a harmadik világegést kirobbantja. Pedig itt győztes nem fog lenni.

Jó ünnep előtti szöveg, nem mondom, de hát minden oldalról, minden médiából, még a vízcsapból is ez ömlik.

Na, nézzük meg, hogy kívánnának legszebbeket a jövőben a különböző gondolkodású csoportok.

A Szabaddemokraták: Döögöljön meg a (minden) szomszéd tehene.

A Globalisták: Aki nem lép egyszerre...

A Szocialisták/szocdemek: Mindenkinek az érdemei szerint...

A Komcsik: Mindenkinek a szükségletei szerint...

Mi: Segíts magadon, Isten is megsegít

Ez után meg lesz min gondolkozni.

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és BÚÉK

Áldás békesség, Istené a dicsőség!

Bíró Csaba

Karácsonyi készülődés lélekben

Karácsony idején különösen emlékeztet bennünket Isten arra, hogy a lelki életünk mennyire fontos és lényeges része testi életünknek, sőt közérzetünknek, egészségünknek is. Jézus születése azt jelenti, hogy a világ sötétségébe, az én életem magányába, keserűségébe fény érkezett, és ez a fény ma is a mi szívünkben, az én szívemben akar ragyogni. „A nép, amely sötétségben jár, nagy világosságot lát.” (Ézs. 9,1) A lelki életünk akkor erősödik, amikor ezt a világosságot tudatosan beengedjük a mindennapjainkba. Ahogyan a testünk nem élhet táplálék nélkül, úgy a lelkünk sem marad friss és élő, ha nem figyelünk rá. Karácsonykor sok a tennivaló, készülődés és rohanás, de éppen ekkor van a legnagyobb szükségünk arra, hogy időt szakítsunk Istenre – a „csendes éj” Urára. Hálás a szívünk, amiért advent idején különösen több időt fordíthatunk Krisztus születésének tanítására. A Gyermekmisszió keretében minden hétfőn karácsonyi kézimunkát, illetve a karácsonyi történetet tanítunk a gyerekeknek, ezzel is készítve szívünket-lelkünket az Ünnepre. Fiataljaink készítik a

karácsonyi bábélőadást, amit Vajdaság szerte fognak bemutatni a gyerekeknek. Az Úr adjon szeretetet, békességet és örömet minden készülődésben és az Ő kegyelme áradjon szét szívünkbe. „Krisztus földre szállott, bűnünktől megváltott. Örvendj, keresztyén ez áldáson!”

Halász Renáta

A Feketicsi gyevi bíró(k)

Mivel ma már majdnem minden az életünkben törvényekkel van rendszerezve, így az is büntetendő, ha valaki pl. papucsban kerékpározik, akkor a megállni és parkolni tilos táblánál egy nyerges vontató teherkocsi található legtöbbször hétfőn, de szokott állni a túloldalon levő tiltó táblánál a változatosság kedvéért. A másik gyevi bíró az utat állja el szintén kamionnal, az x-edig pedig fel van háborodva, ha a gyalogos a járdán nem ad neki előnyt, mivel ő az elektromos kerékpárjával halad, vagy az y.-dik meg beleköt a „szentkút” lefolyójába,... Tisztelt olvasók, hasonló eseteket anonim módon, akár nyomdafestéket nem tűrő szavakkal is tudassák szerkesztőségünkkel...

Van még...

szerk.

AZ ELFOGADÁS KÉPESSÉGE

Január 20. Az elfogadás napja

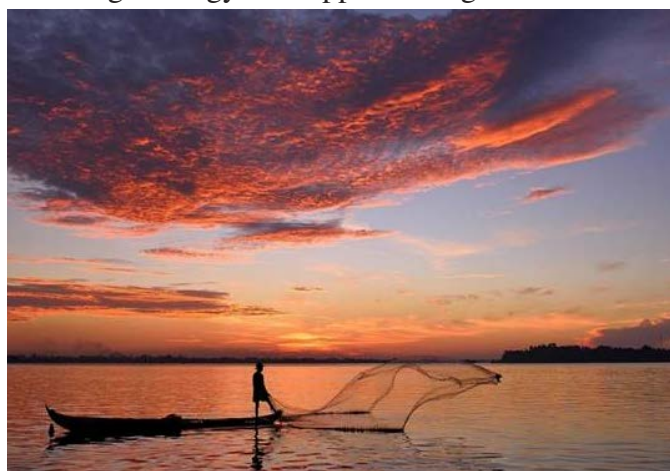
„Ami jön, fogadjátok, ami megy, engedjétek! Ennyi az egész.”

Zen bölcsesség

Naponta szembesülünk a ténnyel, hogy a világ egyfolytában változik. A történelem során ez így volt mindig, be kell látnunk és kénytelenek vagyunk elfogadni, hogy most nekünk is át kell élnünk a gyökeres átalakulás időszakát. Változik a társadalom, az értékrendek, a természeti-környezet, a technológia. Ezek a folyamatok most sem zajlanak békésen, hanem konfliktusok, háborúk és hatalmi versengés kíséretében. Szükséges elfogadnunk, még annak ellenére is, hogy a megszokott életformánk átalakulásával jár, és muszáj alkalmazkodnunk, ha nem akarunk lemaradni. Értelmetlen a történések ellen viaskodni, a sorsot el kell fogadni, nincs értelme hadakozni az átalakulás ellen, érdemesebb megtanulni együtt élni vele, békét kötni az elkerülhetetlennel. Maga az elfogadás azt jelenti, hogy valamit vagy valakit úgy fogadunk el, ahogy van, anélkül, hogy meg szeretnénk változtatni, vagy el akarnánk utasítani. Jobban járunk, ha igyekszünk megérteni az eseményeket, mivel a megértés az első lépés az elfogadás felé. A megértés és a tudomásul vétel együtt csökkenti a konfliktusokat, segíti a lelki béke megőrzését. Nem jelent passzív hozzáállást, inkább a nyugalomunk megőrzését szolgálja, a változások közepette, még akkor is, ha egyelőre, sok mindent meg sem értünk, de az eseményeket nem tudjuk megváltoztatni. Azt is jelenti, hogy nem harcolunk a változások ellen, próbáljuk megérteni, s életünket úgy alakítani, hogy, amikor később visszanézünk, azt mondhassuk: „Igen, megérte, hogy elfogadtuk”. „Ha változást akarsz, a változás légy te magad”, tanácsolja Gandhi. Az adott körülmények között is törekednünk kell megtalálni a szépséget a világban, sőt élvezni minden lehetőséget, új dolgokat, utazást, a világ sokszínűségét. Rajtunk múlik, hogy találunk-e élvezetet az átalakuló világban, a kulcs a hozzáállásunkban rejlik. Noha a világ változásait képtelenek vagyunk irányítani, de azt megtehetjük, hogy megváltoztatjuk a hozzá való viszonyulásunkat. Ha sikerül, rugalmasan, nyitottsággal és kíváncsisággal elfogadni a fordulatokat, már nem lesz ellenségünk, hanem tanulhatunk, sőt felhasználható ötleteket is meríthetünk az eseményekből.

Mivel a megszokott normák rohamosan

alakulnak át, az újakhoz kénytelek vagyunk rugalmas gondolkodással és állandó továbbképzéssel igazodni. A hagyományos világ megszűnése, gyakran vált ki szorongást, félelmet, míg ki nem alakul az újhoz való hozzászokás, a lelki egyensúly, belső béke. A realitásokkal szembe kell néznünk: a világ tud hozzánk igazságtalan is lenni, az emberek sem tökéletesek, és az életünk sem alakul mindig úgy, ahogy szeretnénk. Gyakran a vágyainkról le is kell mondanunk, kénytelenek vagyunk tudomásul venni, hogy a világ olyan, amilyen: minden szépségével és nyomorúságával együtt. Az élet mindig tele volt, és tele van befolyásolhatatlan tényezőkkel, melyeket nem tudunk irányítani: időjárás, az idő múlása, boldogtalanság, betegség, stb. Elgondolkodtató Nietzsche véleménye („amor fati”), azt javasolja, úgy járunk legjobban, ha nemcsak elfogadjuk, mindazt, ami történik velünk – jót, rosszat egyaránt – hanem igyekszünk megszeretni az átalakulást, hiszen része életünk teljességének és miközben fejleszt bennünket. Persze, nem azt jelenti, hogy számunkra itt minden jó, ami történik, de belátjuk, hogy a történések szükségszerűek, és úgy járunk legjobban, ha elfogadjuk, és igyekszünk megtanulni, megtalálni az örömet abban az életben, ami adatott, nem várni, míg minden ideális lesz, megérteni, hogy ez az egyetlen világ, hibáival és lehetőségeivel együtt. Popper Péter gondolata szerint

Kép (pixabay): Szépség a világban. „Ha igazán szereted a természetet, mindenhol megtalálod a szépséget.”

Vincent Van Gogh

a "nem szabad maradékokkal élni" azt jelenti, hogy az ember nem halaszthatja a boldogságot és a teljes életet egy jövőbeli, "átmeneti" időszakra, mert mindig lesznek okok, amikért úgy gondolhatja, hogy most nem élhet úgy, ahogy szeretne. A lényeg az, hogy merjünk a mának élni, cselekedni, és ne féljünk kockázatot vállalni a céljaink eléréséért.

A jelen, vészterhes időben is igyekeznünk kell, megőrizni a belső stabilitásunkat, lelki békénket. A nehézségek, változó körülmények közepette is érzelmileg kiegyensúlyozottnak kell maradnunk. Nem engedhetjük meg, hogy az állandó „külső zaj” kikezdje a belső csendünket, harmóniánkat. Az egyensúly kialakítása, megőrzése folyamat, nem egyszeri cselekedet, türelmet, önismeretet, apró lépéseket igényel. Közel sem könnyű feladat, ám be kell látnunk, hogy a nehéz idők sok kihívással járnak, a belső rend kialakítása kudarcokkal is járhat, ami nem a gyengeség jele, hanem annak, hogy emberek vagyunk.

A belső egyensúly és stabilitás elvesztése komolyan veszélyezteti az egészséget. A szervezet optimális működéséhez elengedhetetlen a belső környezetének dinamikus egyensúlyban tartása, annak ellenére is, hogy változások történnek a külső körülményekben (pl. hőmérséklet-ingadozás, fertőzés, alkohol, egészségtelen táplálkozás) vagy a lelki világban (pl. krónikus stressz, alváshiány, fizikai mozgáshiány, stb.). Ezt az egyensúlyt hívjuk homeosztázisnak, ami a szervezet belső környezetének állandóságát fenntartó folyamatok összességét jelenti. Ha károsodik az egyensúly, leggyakrabban hosszantartó stressz, aggodalom, a jövőre irányuló félelem miatt, károsodik a szervezet működése, idővel lelki kimerültség, az életminőség romlása, majd betegség alakul ki, miután kimerül a szervezet alkalmazkodási

képessége. Ilyen esetekben komoly segítség, hogy elfogadjuk és elengedjük azt, amit nem tudunk irányítani és az energiánkat arra használjuk, amit tudunk befolyásolni. Ha sikerül elfogadni és megélni a jelen pillanatot, felismerni saját korlátjainkat, még akkor is, amikor úgy érezzük, minden darabjaira hullik szét, a rohanó, átalakuló világ kuszaságai közepette, nagy mennyiségű „belső energiánkat” szabadíthatjuk fel, amelyet másra fordíthatunk: pl. megértésre, cselekvésre, együttérzésre, el tudjuk engedni azt, amit nem tudunk irányítani és energiát ad ahhoz, amit tudunk befolyásolni.

A külvilág eseményeinek elfogadása nem történhet önfogadás nélkül, ez a kiindulópont, hiszen csak azt lehet megváltoztatni, amit először, megismerünk, elfogadunk. Erre hívja fel a figyelmet Carl Rogers: „A különös paradoxon az, hogy amikor elfogadom magamat olyannak, amilyen valójában vagyok, azután tudok változni.” Az önfogadás nem azt jelenti, hogy mindent szeretünk magunkban, hanem azt, hogy megengedjük magunknak, hogy mi magunk legyünk, akár tökéletlenül is, mégis értékesen. Segít abban, hogy békében éljünk önmagunkkal, hibáinkkal, múltunkkal, gyengeségeinkkel együtt. Ebben van benne az emberi létezés egyik legnagyobb kihívása: hogyan maradjunk önazonosak, miközben körülöttünk és bennünk is, minden folyamatosan változik. A mai körülmények közepette is, az önfogadás a belső stabilitás forrása.

Meg kell tanulnunk szeretettel és türelemmel fordulni önmagunkhoz, hogy a külső változások ne tudjanak nagyon kibillenteni. Önmagunk elfogadásával megalapozhatjuk a belső békét, és noha a stresszforrásai nem tűnnek el, de nem is tudnak, eluralkodnak rajtunk. Képesek leszünk higgadtan tudomásul venni a valóság tiszteletét, hogy az élet változik, és sok minden felett nincs hatalmunk.

Ezzel csökkenthetjük a negatív érzelmek hatását, úgy tudunk túllépni a változó helyzeteken, hogy megnyitjuk az utat a cselekvő hozzáállás felé, az ellenálló hozzáállás helyett. Lehet-e szebbet ajánlani Marcus Aurelius tanácsánál: „Fogadd el a sors akaratát, és szeresd azokat, akiket a sors az utadba vezérel, mégpedig teljes szívedből!”

Kép (pixabay): Lelki béke. „Semmi sem fog működni, ha te nem működsz.”
Maya Angelou

Dr. Kasza Bálint

Folytatódik A Szakkör program Bácsfeketehegyen

Kárpát-medence szerte csaknem 2700 kisközség kezdte meg szakköri alkotómunkáját október folyamán a negyedik évadába lépő A Szakkör Programban. A május végéig tartó rendszeres foglalkozások tematikáját és szakköri vezetését a Nemzeti Művelődési Intézet ingyenesen elérhető online tudásmegosztó felülete, az aszakkor.hu oldal biztosítja.

Idén rekordot döntött a résztvevő vajdasági települések száma, összesen 40 településről jelentkeztek.

A mostani évadban is számos kézműves tevékenység volt választható, a többek között gyertyakészítés, makramé, horgolás, kötés, nemezelés. Az évad újdonságai a matyó és palóc hímzés, horgolás zsinórfonással és a középhaladó makramé szakkörök.

Az ötfős szakköri alapanyag- és eszközcsomagokat a szakkörvezetők az elmúlt hetek folyamán vehették át a Nemzeti Művelődési Intézet vármegyei igazgatóságainak munkatársaitól és a külhoni regionális mentorszervezetektől, mi ez esetben a magyarkanizsai FERHA - Felnőttképzők Regionális Hálózatától. Mi a makramé és a matyó hímzés szakkörökre kaptunk jóváhagyást. Nagy lendülettel vetettük bele magunkat a munkába, jómagam a matyó hímzést készítettem, de mint szakkörvezető figyelemmel kísérem a makramé csoport munkáját is.

A tanulás az alapoktól kezdődik, és a résztvevők az oktatóvideók segítségével haladnak a bonyolultabb technikák felé. A foglalkozások célja a közösségben való dolgozás, a közösség erejének az építése, a beszélgetés, a tapasztalat átadása és a közös tanulás. Örülök, hogy idén sikerült új fiatal asszonyokat, hölgyeket bevonni a programba, ami azt bizonyítja, hogy igény van az e fajta szabadidő hasznos eltöltésére, kicsit kiszakadni a mindennapok körforgásából. Ahogy

a mondás is tartja, arra van időnk, amire szánjuk. A programban résztvevő hölgyeknek, asszonyoknak pedig innen is köszönöm, hogy folytathatjuk közösen a programot, hiszen ez egy nagyon jó lehetőség, hogy közösséget építsünk, tanuljunk és őrizzük hagyományainkat a kézművesség által. A program végét kiállítás koronázza meg, amelyen majd bemutatjuk az elkészült munkákat.

Addig is az új évadban minden szakköri közösségnek örömteli és eredményes alkotómunkát kívánok!

Bertók Csilla

A bácsfeketehegyi Nikola Đurković

Általános Iskola hírei

(folytatás)

• Nyári aktivitások

Iskolánkban a nyári szünet alatt sem állt meg a munka. A Helyi Közösség támogatásával kivágtuk a kiszáradt fákat és a levágtuk a száraz gallyakat, szebbé és biztonságosabbá téve az iskola udvarát. Ezzel előkészítettük a terepet a tervezett karbantartások megkezdéséhez, az elavult csatornák cseréjéhez és a tetőelemek azon részéhez, amelyek a nagy esőzések során beáznak. Kitakarítottuk a pincében lévő rak-tárhelyiséget, ahová radiátorokat szereltünk és áramot vezettünk, megteremtve a feltételeket a művész klub működéséhez. A Helyi Közösség tanácsa mellett segítségünkre voltak a Helyi Önkormányzat és a feketicsi földműves gazdák is.

• Új tagozatok

A tavalyi tanév során iskolánk tanulóinak létszáma bővült, az új elsősök létszáma is nagyobb, mint a búcsúzó nyolcadikosoké volt, így megteremtődtek a feltételek új tagozatok nyitására, illetve osztására. Idén már 22 tagozattal indult az év. Hasonlóképpen, a múlt évben induló napközit is nagy érdeklődés kísérte, ennek köszönhetően az idei évben két csoporttal indultunk. Ezekkel a lépésekkel kisebb létszámú tagozataink lettek, mellyel minőségesebb oktatást, nagyobb odafigyelést és közvetlenebb tanórákat tudunk biztosítani diákjainknak. A napköziben pedig a kötelező házi feladatok megoldása közben és az után a csapatszellem, az egymásra való odafigyelés, a közösségi tudat erősítése is programszerűen működik.

• Kirándulások

- A tisztább és zöldebb Vajdasági iskolákért

A tavasszal ismét részt vettünk a Tartományi Titkárság projektjében, melynek köszönhetően szeptemberben egy egynapos kirándulást nyertünk, Nyugat Bácska, Zombor és Bezdán voltak az utazás céljai. Ezúttal az 5-es és 6-os magyar osztályok élvezték a kirándulás örömeit!

- MNT 3. osztály

A harmadikosok a Magyar Nemzeti Tanács jóvoltából egynapos kiránduláson vettek részt, megtekintették Újvidék nevezetességeit és a péterváradit várát, annak katakombáit és a múzeumot is. A kirándulás további érdekessége, hogy a harmadikosaink a Nemzeti Tanács rajzpályázatán is részt vesznek, melynek témája az említett kiránduláson alapszik. Reméljük idén is hasonló szép eredményt érnek el, mint a tavalyi évben! Nagyon szurkolunk a harmadikosainknak!

- Bocsár

A Tartományi Titkárság a nyár folyamán megjelentetett pályázata alapján, amit iskolánk megpályázott és meg

is nyert, 17 harmadik osztályos tanuló Krivokapić Suzana tanítónő kíséretében öt felejthetetlen napot tölthettek az újonnan megnyitott bocsári Hertelendy Bajić Kreatív Központban. A központ működése az élménypedagógián alapszik, így harmadikosaink számtalan felejthetetlen élménnyel tértek haza. Tavaszra új pályázati kiírás várható, így sorra juthatnak a magyar osztályba járó tanulóink is!

• 240 év

Falunk idén ünnepli újratelepítésének 240. évfordulóját, melyet számos rendezvény kísér az év során. A novemberi központi ünnepségen iskolán tanuló is szép számban részt vettek, zongoráztak az istentiszteleten, népi énekkel tették ünnepélyesebbé az emléktábla leleplezését és megtekintették a történelmi előadásokat és a képműkiállítást is.

• Pályázatok megvalósítása

A Fecskében megjelent múltkorri riportban beszámoltam az iskolánk által benyújtott pályázatokról. Pályázataink nagy számban pozitív elbírálásban részesültek, így az azt követő időszak azok megvalósításáról szólt.

- Kétnyelvű táblák kihelyezése

Kihelyeztük az ajtókra az új, kétnyelvű táblákat, modernebb, szebb kinézetet is adva ezzel iskolánk külalakjának, hamarosan a két nagy tábla az udvarban is kihelyezésre kerül iskolánk teljes nevével,

- Hangszerek

Megvásároltuk a hangszereket, egy elektromos gitárt, egy basszusgitárt, egy elektromos dobos, három mikrofont, két aktív hangszórót, egy keverőpultot és a hozzájuk járó tartozékokat. Egy apuka, Nádi Csaba személyében készített két gitártartó állvány is.

- A tanulók biztonságának növelése

E pályázat keretein belül több aktivitást és előadást szerveztünk iskolánkban az asszertív kommunikáció, a tolerancia, a virtuális tér és az internet veszélyeiről, az életmentésről, mely témákat tanulóink feldolgozták a tanítási órákon is, kiállításokat, riportokat és filmeket készítve.

- Kis tudósok: Kalandra fel!

Októberben három napos tábor szerveztünk hatodikos, hetedikos és nyolcadikos tanulóink azon részének, akik kiemelkedő eredményeket értek el a természet- és a műszaki tudományok terén a korábbi időszakban. A diákok rengeteg kísérletet végeztek a fizika, kémia, biológia témájában, programozást és robotikát tanulhattak, megismerkedhettek a projektek összetettségével és a menedzseri feladattal, sötétedéskor pedig csillagászatot tanulhattak, amit táborúzi gitározás és éneklés követett.

- Mindenki sportol!

Az egészséges életmód, a mindennapi mozgás népszerűsítése talán soha nem volt fontosabb, mint a jelenben. E projekt keretein belül, sportnapokat szerveztünk, vendégeink voltak a helyi kosárlabda klub és a birkózó klub, akik élménydús bemutatót tartottak bízván abban, hogy tagságuk ezzel is gyarapodni fog, a negyedikes és a speciális tagozatok tanulói pedig a verbászi uszodába utazhattak el. Novemberben egy hét egészséges életmód programot is szerveztünk, minden tanuló uzsonnára különböző gyümölcsöt, illetve egészséges makrobiotikus szeleteket kapott. A projekt egy közös diák-tanár röplabda mérkőzéssel zárult.

- Renoválás

E sorok megjelenésekor már javában zajlik az előcsarnok ablakainak cseréje, növelvén ezzel is iskolánk energiahatékonyságát!

- Biztonsági kamerák

Hasonlóképpen, a lezárult közbeszerzést követően 32 darab teljesen új biztonsági kamerát szerelünk fel a folyosókra és az iskola külső falaira, lefedvén a teljes külső és belső teret, növelvén az iskolában és annak udvarán lévő gyerekek, tanárok, szülők és mindenki

más biztonságát is.

• További nyertes pályázatok

- Igazságügyi Minisztérium

A pályázatnak köszönhetően a tantermekbe új függönyöket tudunk vásárolni, pótoljuk a hiányzó szekrényeket és polcokat. Új táblákat, kivetítőket, nagy képernyős televíziókat, interaktív táblát és digitális iskolacsengőt szerezhetünk be, folyamatosan modernizálva az iskolai felszereléseket!

- Új fénymásoló

A Tartományi Titkárság nyáron megjelentetett pályázatának köszönve, sok-sok év után egy nagy teljesítményű A3 formátumú fénymásolót sikerült vásárolnunk, ami hosszú távon jó befektetés, hiszen a kisebb nyomtatókban a festékcseré nem olcsó mulatság!

- Hertelendy Baji Kreatív Központ

... a már említett öt napos tábor Bocsáron. (folytatjuk)

Faragó Péter
igazgató

Nikola Đurković Általános Iskola
Bácsfeketehegy

NEM CSAK HÚSZÉVESEKÉ...

Így közeledvén az év vége felé, mint ebédkor a sültök után, amikor még csak a süti van hátra, így itt is, kevés tervezett tennivaló vár ránk még ebben az évben. Hátunk mögött azonban, nagyon sokat is tettünk a bácsfeketehegyi Nyugdíjas szervezetünkért, tagjainkért.

Tudjuk, hogy épületünk községi tulajdon. Örökös használati joggal mi, bácsfeketehegyi nyugdíjas tagok használjuk, takarítjuk, javítgatjuk. Sokat köszönhetünk aktív tagjainknak, szorgos elnökségi tagjainknak, akik sok mindenben segítettek, bátorítottak, támogattak, nem sajnálva idejüket. Segítségükre is voltunk, akár tüzelő beszerzésében, akár ingyenes - gyógykezelésre a fürdőkhöz, utasítást adtunk különböző ügyek elintézésében. A tagságdíjat is sokan befizették, habár nem kötelező, de valahova tartozni kell. Ebből a pénzből, beosztva, tudjuk fenntartani szervezetünket egész éven át. A kommunális kiadások mellett itt van a banki kiadások sora, a könyvelés díja, utazási költségek, papír és egyéb kellékek kiadásának fedezése, internet használat és ami közbe jön, nem számítva rá, azt is meg kell oldani. Ha nem elég, támogató után nézek, hogy a számlát kifizesse, vagy tárgyi dologban segítsen. Tisztelet a kivételnek, falunk helyi közösségi tanácsa még sosem mellőzte kérelmemet. Köszönet

nekik, és a többi, más módon nyújtott segítséget. Legyenek jövőre is támogatóink, egészségben, békességben. Nyugdíjasainkat pedig arra kérem, hogy a szerény tagsági díjat az év első negyedében fizessék be.

Mivel a múlt év végén végérvényesen visszakaptuk az addig bérelt klubhelyiségeinket, első célunk az volt, hogy mi fogjuk használatba venni, nem mint kocsma, hanem, tagjaink részére kialakítani úgy, hogy az igényeiket kielégítse. Mert sajnos nem olyan világot élünk, hogy menő kocsmát nyissunk.

Kevés időnk maradt a teadélután megtartásáig, a meszelésre meg a többi munka elvégzésére, így a helyi Kultúregyesület nyújtott segítséget, hogy termeit erre a célra használhassuk. Erre a rendezvényre 182 személy volt kíváncsi, és az sem mellékes, hogy támogatóinktól 103 tombolaajándékot kaptunk. Ez a teadélután sokunknak nyújtott szórakozást, társalgást, élményt, kikapcsolódást. Na-ná, ital, süti meg zene mellett!

Közben, elkezdtük a tüzelő részletre való íratását is. Főleg azok fordultak felénk e miatt, akiknek kicsi a nyugdíjuk. Az állam hamarabb és rövidebb időt adott az ingyenes, rehabilitációs fürdő igénylésére, dokumentumok beszerzésére. 32 jelentkezőből 19-en

használhatják ezt a szép kedvezményt.

Február utolsó napjaiban kezdtünk komolyabban foglalkozni a klubhelyiségekkel. Márciusban nőnapot tartottunk, 167 nyugdíjas nőszemély részére, ajándékkal. Ezt az eseményt követte a községi Vöröskereszt ajándéka, 20 csomag a legjobban rászorultak részére.

Áprilisban szemvizsgálatot szerveztünk, melyre 20-an jelentkeztek. Ezután, három részletre lehetett füstölt hústerméket íratni-rendelni. Húsvétra meg is kapták. 2019-ben legalizáltattam az akkor 42 éves épületet, hogy 2025 április utolsó napjaiban megtörténjen a gáz bevezetése körüli teendő, ami azóta is azon a ponton van, mint akkor.

Májust a hivatalos hallásvizsgálattal kezdtük. Erre kilencen jelentkeztek, és ketten tudtak hallókészüléket vásárolni.

Júniusba részt vettünk a falu és meggynapokon. Nőtagjaink, kézimunkázóink fonálból készítették meggyet, meggyimitációkat, meggyel díszített tárgyakat és ezt árulták. A pénzből üdítőt, kávét, kellékeket veszünk, hogy amikor összejönnek, kéz alatt legyen minden. Az idén is részt vettünk a szenttamási arató ünnepségen. Még két fontos dolgot tudhatunk magunknak, júniusban. Fűnyírás, takarítás az egyik, másik pedig, először, fagyasztott zöldségfélét lehetett íratni, rendeléskor fizetni. Nyugdíjasaink, tizenkét féle, tíz kilós csomag közül válogathattak megrendeltük, és három nap múlva már át is vehették azt. 16 doboznyi, frissen fagyasztott árút rendeltek a Feketi-csiek.

Júliusban kerítést és kaput javítottunk. Kicserélték a villanyórát, digitális-wifis rendszerűre. Az elmúlt téli időszakokban csak egy kis ventilátor melegítette irodánkat. Az összespórolt pénzből konvertált klímát szereltettünk irodánkba, hogy a közelgő hidegben ne fagyjon le a digitális rendszer. Ez majd ad annyi meleget, hogy a klub kisebb helyiségét is kellően bemelegíti. Ebben a hónapban a Szerbiai Nyugdíjbiztosító húsz rászorulóknak tudott csomagot adni. A tavaly újrameszelt udvari helyiséget nyugdíjas kézimunka, valamint sportoló tagjaink berendezték nekik megfelelőnek.

Augusztus első napjaiban hozzáláttunk a klubhelyiségek rendbetételéhez. Ez azzal járt, hogy kipakoltuk azokat a dolgokat, amelyek majd visszakerülnek, de most aggatnak. Hozzáfoglunk a falak rendbetételéhez, majd gipszelés, rigipszelés után fiú tagjaink kimeszelték előbb a nagyobb helyiséget, aztán a kisebbet is. Közben szőnyegmosatás, bútorzat takarítása, függönyök mosása, meg hát a lecsepegett festék eltüntetésére is sor került. Egyszerre, takarítottunk. Egy nagybecskereki sportnapra is eleget tudtunk tenni a meghívásnak. Vajdasági szinten 54 csapat mérte össze

tudását. Mi nagyon jól jeleskedtünk a pikádó, lengőteke, foci, kosárlabda versenyjátékaiban.

Szeptember elején választó ajtót készítettünk lexából és fából a kis és nagyterem boltíves átjárójára. Így már használhatták is a nyugdíjas, születnapot ünneplők. Nem maradtam adós, és ígéretemet is betartottam azok felé, akik ezekben a hónapokban segítettek. Körömpaprikást főztünk mindenki örömére. Senki sem ment haza üres gyomorral, de annál több élménnyel és meglepéssel. Jöhet a következő buli. És jött is a következő. A szüreti napok, ahol sátor alatt bográcsban birkapaprikást főztünk. Ekkor láttuk, hogy egyesületünk evőkészlete elég régi, meg kevés is. Úgy döntöttünk, hogy felújítsuk. Lapos és mélytányér, kanál, villa és kés után kutatva, már kezd kialakulni egy bizonyos készlet, persze figyelembe vesszük a termek befogadóképességét is meg ezek pénzelését is. Minden ideillő segítség jól jön.

Hirdető táblát tettünk az utcai kerítésre, hogy az arra járók tájékozódjanak az egyesületben történekről, valamint a szervezett kirándulásokról, értesítésekről. Október az idősek hónapja. Már elég régóta hagyomány, hogy a nyolcvanadik születésnapjukat ünneplő nyugdíjas tagjaiknak ajándékkal kedveskedünk. Ezt követi a társas ebéd. Létszámuk évenként változó. Az idén, az elnökségünk tagjai valamint a helyi és községbeli előjáróság hét ünnepeltet köszöntöttünk. Sajnos minden évben akad olyan ünnepelt, aki nem tud jelen lenni ezeken az eseményeken. Legtöbbször a járásuk akadályozza őket ebben. Így volt ez az idén is. A községi Vöröskereszt, ebéddel kedveskedett Bácsfeketehegy seniorjainak. A szervezésből mi is kivettük részünket. Ötvenen éltek ezzel a lehetőséggel és fogyasztották el a finom babot. Az önkéntes adománydobozt is kihelyeztük, hogy a doboz tartalmából bővítsük evőeszközeinket.

Minden hét keddjén 16 órától 18 óráig várjuk a sportolni vágyókat, míg minden csütörtökön 16 órától 18 óráig a kézimunkázni vágyók jöhetnek egyesületünkbe. Mindenkit szeretettel várunk.

Vidéki meghívásoknak is eleget tettünk. Bálakon, versenyeken, rendezvényeken vettünk részt. Viszonzni is kellett volna, de majd jövőre. Reméljük, hogy a jövőben is hasonló, gazdag tevékenységünk lesz. Ehhez kívánok mindannyiúnknak jó egészséget, szeretetet, békességet.

2025 októbere

A bácsfeketehegyi helyi nyugdíjasok szervezetének
elnöke
Szabó László

Az egészség a legnagyobb kincs

Ha az Úr akarja és élünk! A karácsony ünnepe, és az új kezdet lehetőségét várva ezzel a bibliai gondolattal köszöntöm a bácsfeketehegyi Fecske falu évzáró számának olvasóit.

Úgy érzem, hogy az idei zűrzavaros, háborús eseményekkel, súlyos aszályal, és egyéb gondokkal terhelt esztendő sok mindenre megtanított bennünket. Rájöhetünk, hogy nem csak a jóval, az örömmel, és bőséggel teli esztendőért lehet hálát adni, hanem azért is, ha erőt kaptunk végigcsinálni azt, ami épp adatott. Láthattuk, hogy a Teremtőnk idén is türelemre, kitartásra, és a változtathatatlan elfogadására, buzdított, tanított minket. Annak az elfogadására, hogy nem minden rajtunk múlik.

Most ahogy közeledik a karácsony, egyre erősebben érzem, milyen sokat jelent - jelenthet számomra a mindennapi hála, és az a békesség, ami apránként belénk épül, véd bennünket, utat mutat a számunkra.

Ha az Úr akarja és élünk, akkor ezen az úton jövőre is lesz majd erőnk továbbmenni, és olyan napokat megélni, amelyeken minden este és reggel bizalommal mondhatjuk ki vágyainkat, megvalósítandó terveinket. Kívánok mindenkinek áldott, békés ünnepet. Olyan karácsonyt, amelyben nem a rohanás, és az idegesség, hanem a szeretet, és a békesség talál ránk, és olyan elkövetkező évet, amelyben újra lesz erőnk elfogadni, és kimondani azt, hogy tudjuk: nem minden rajtunk múlik.

Miért kezdtem el főzőcskézni?

Közel négy éve kényszerültem arra, hogy megpróbálkozzak a konyhában is bizonyítani. Nem volt egyszerű a döntés, hiszen több mint hetven évig, az ünnepi rostélyozáson kívül, semmiféle konyhai munkában nem vettem részt. Amikor egyetlen szeretett feleségem váratlanul, bármilyen előrelátható ok nélkül a minden élők útjára lépett, előrement, hogy bevárjon az örökkévalóságban, döntenem kellett.

Több lehetőség is volt előttem, és egyértelműen úgy döntöttem, hogy minden tekintetben megpróbálom megőrizni, és továbbvinni közel öt évtizedes együttlétünk kialakult közös szokásait, emlékeit. Ehhez hozzátartozott az is, hogy ha lehet, feleslegesen ne terheljük, hanem inkább segítsük a gyerekeinket. Másrészt az életmódváltásomhoz kapcsolódó étkezési szokásaimat is szerettem volna megtartani, ezért úgy

döntöttem, hogy sem a lányomnak, sem a menyemnek, nem kell rám főzni, megoldom magam ezt a kérdést. Az eddig tapasztaltak alapján úgy tűnik, hogy van érzékem a konyhai munkákhoz, szeretek sütni - főzni, télirevalót bekészíteni. A facebook oldalamon, és a Fecskében megjelentetett beszámolók alapján alkalmadtán dicséretet is kapok némelyik főztőmre az ismerősöktől, de az is nagyon fontos számomra, hogy tudom, neki is tetszik, hogy a megszokott ízű ételek elkészítésével tovább éltetem közös emlékeinket. Most pedig jöjjön két recept. Ezek nem igazán hagyományos karácsonyi és újévi receptek, de véleményem szerint, ami finom, az ilyenkor is jöhet.

Túrós és sajtos pogácsa

Hetente hat liter házi tejből túrót szoktam hevíteni, amiből azután pogácsát, túrós lepényt, vagy túrós tésztát, illetve nagyon ritkán túrós rakott palacsintát szoktam készíteni. A kalácsok közül az elmúlt időszakban leggyakrabban túrós pogácsát sütök. A túrós pogácsám hozzávalói: Egy kg kenyérliszt, három deci tej, egy csomag élesztő, egy evőkanál cukor, nyolc csapott teáskanál parajdi étkezési só, két tojás, három púpos evőkanál tejfel, három púpos

evőkanál zsír, 40-70 dekagramm túró, esetleg reszelt sajt, ízlés szerint őrölt köménymag, és még egy tojás a pogácsák lekenéséhez.

A robotgép keverőtálgájába a három deci langyos tejbe belekeverek egy evőkanál cukrot, és belemorzsolok egy csomag élesztőt. Amikor felfutott az élesztő rászitálok egy kilogramm Borsos féle T 500-as kenyérlisztet, hozzáütök két tojást, teszek rá nyolc csapott teáskanál parajdi étkezési só, ízlés szerinti mennyiségben őrölt köménymagot, 2-3 púpos evőkanál tejfelt, és ugyan annyi disznózsírt, majd végezetül rámorzsolok 40-70 deka saját hevítésű túró. Géppel mindezt jól összekeverem, szükség esetén tej-jel, vagy liszttel javítok a tészta állagán.

A bedagasztott tésztát sütés előtt a konyhában mintegy két órán, vagy hűvös helyen akár egy éjszakán át is pihentetem. Sütéskor a belisztezett konyhapulton a tésztát, több részre osztom, majd nyújtófával vékonyra kinyújtom. A kinyújtott tésztát többszörösen összehajtogatom, majd 1,5 - 2,5 cm vastagságúra kinyújtom. Ezt követően a tészta tetejét éles késsel bekockázom, majd a pogácsa szaggatóval kiszaggatott pogácsákat két sütőpapírral bélelt tepsibe sorakoztatom. A pogácsák tetejét tojással megkenem, ízlés szerint sóval, köménymaggal, reszelt sajttal, stb. megszórom, és kb. fél óra meleg helyen történő pihentetés után, 180 fokra előmelegített sütőben készre sütöm.

Keksztorta

A családi szüli- és névnapokra, és más hasonló alkalomra eddig általában főzött krémes, klasszikus tortát szoktam sütni. Leggyakrabban pörkölt-diót, vagy mogyoró, ritkában pedig csokist, vagy mandulást. Az unokáim kérésére idén megpróbálkoztam keksztorta készítésével is, és elmondhatom, hogy sokkal egyszerűbben, és gyorsabban elkészíthető ez a sütes nélküli, főzött krémes keksztorta változat.

A szükséges alapanyagok pontos mennyiségéről nem tudok részletesen beszámolni mivel ennél a tortánál nem használok mérleget, hanem ízlés és megérzés alapján dolgozom.

A keksztortám receptje: Egy liter tejet felforralok, kissé visszahűtöm, és a robotgépem keverőtálgájába öntöm. Adok hozzá daráltkekszet, kókuszreszeléket, holland kakaóport, vaníliás cukrot, porcukrot, rum aromát, és negyed kiló olvasztott vaj. Mindezt géppel jól összekeverem, hogy jól kenhető állagú krémet kapjak, és ezzel töltöm meg a tortát.

A torta három rétegét Bambi, vagy valamilyen más, valamilyen kekszből készítettem el. A tortát kivajazott, négyszögletű tortaformába rétegezve építem fel. A technika igen egyszerű, egy sor tejben megfürdetett Bambi kekszre jön egy réteg csokis krém, majd újra keksz, és így tovább. Mivel ez a krém nem lett volna elegendő a torta bevonásához, ezért mintegy fél liter tejből új, ezúttal világos színű krémet kellett készítenem. A felforralt tejbe, a többi már bemutatott alapanyaghoz ezúttal, a kakaópor helyett, pörkölt darált-diót kevertem. Ezzel a krémmel gazdagon bevontam a sütőformától megszabadított torta oldalát, és tetejét. A tortát, a képen látható módon, olvasztott, 85% kakaótartalmú csokoládéval, és más erre alkalmas kellékekkel díszítettem.

Elmondhatom, hogy ez a tortám is ízlett a családnak, és azóta igen gyakran kérik, hogy szüli- és névnap ajándékként ilyet készítssek.

Ezúttal ennyi jön tőlem a Fecske évzáró számába. Jövőre, ha az Úr akarja és élünk, újra találkozunk. Mindenkinek jó egészséget, áldott karácsony ünnepet, és az ideinél sokkal jobb új esztendőt kívánok!

Pál Károly

Az új vasút

Újvidéken a vasútállomás bejáratától kicsit oldalra 1988. óta kiállítva áll egy gőzmozdony, amire emléktábla is került. Az emléktábla szerint 1883. március 5-én gördült be Újvidékre a Szabadkáról érkező első személyvonat. Akkor ez nagy esemény lehetett. Előtte, 1802-ben épült meg a Ferenc-csatorna Bezdántól Óbecséig lerövidítve a vízi utat az ország keleti és nyugati része között. A csatorna megépültével határozat (tilalom) volt, hogy más párhuzamos út nem épülhet a Duna és a Tisza között. Ez a beruházók követelése volt a lehetséges konkurencia elkerülése érdekében (a szerző megjegyzése). Az új vasút nyomvonala Budapestről déli irányban szakaszosan épült, a két folyó között kb. egyenlő távolságban volt-van. Megépülésekor a kor egyik modern, fő útvonala 60 km/óra sebességű közlekedésre lett méretezve. Akkor a falunk is más arculatot kapott. A további keresztirányú útvonalak a későbbiekben lettek megépítve és az elmúlt időszakban felszámolva! Ki emlékezik már a Szabaka-Bácskossuthfalva-Cservenka, vagy a Nagyfény-Csantavér, a Verbász-Szenttamás-Óbecse, netalán a Szikics-Kúla, vagy a Kishegyes (Csengettyűs)-faluhatár (keskenyvágányú) útvonalakra? A Bácsország c. Vajdasági honismereti szemle a közelmúltban különszámmal emlékezik a közelünkben végbement vasúttörténetre. A felújítás folyamatos elmaradása megtette a hatását. A pálya kétségbeejtő állapota, a közlekedési sebesség csökkentése, a személyvonatok megszüntetése és rendszeres késése elszoktatta az embereket a vonattal való utazástól.

Valamikor a kilencvenes évek elején a Zelenović kormány meghirdette a gyorsvasutak kiépítésének programját. A valóságban néhány Belgrád közeli felüljáró építésének elkezdésétől semmi más nem lett belőle. Csaknem kételkedve lehetett fogadni az első híreket, amikor idestova tíz éve bejelentették a Belgrád-Budapest szakasz modernizációját. 2018-ban az érintett önkormányzatok képviselői Belgrádba lettek idézve. A megbeszélést az Építésügyi Minisztérium és a CIP tervezőiroda szervezte. Községünk képviselőjében jelen voltam a megbeszélésen. Röviden ismertette volt a terv, amely szerint első fázisban a Belgrád-Újvidék szakasz, majd utána az Újvidék-Szabadka-országhatár szakasz modernizációja volt tervbe véve. Első hallásra

hihetetlennek tűnt a bejelentés. Az idő múlása gyorsan eloszlatozott minden kételyt. Csakhamar kiderült, hogy Kína kikötőt vásárolt Pireuszban. Rögtön egyértelművé vált Kína részéről az új vasútba való beruházás szükségessége. Községünkbe ellátogatott a szakasz felelős tervezője, aki röviden ismertette az új vasúttal kapcsolatos terveket, előírásokat. Kértük a három községbeli megállóból legalább a kishegyesi állomásépület megmaradását – felújítását. Rögtön mondta, hogy nem lehet. Érvelése elfogadható volt. Tudni kell, hogy a nagy sebesség szigorú – felénk nem tapasztalt műszaki előírások betartását követeli meg, amit be kell tartani!

Amikor 2022-ben megnyílt és elindult a személyforgalom az Újvidék-Belgrád szakaszon, akkor szakmai kíváncsiságból vezérelve tapasztalni akartam, hogy az ígéretek megvalósultak-e és hogyan? Újvidéken, az állomás környékén nehezen lehetett parkolót találni a közelben. A menetjegyet előre kellett megváltani a helyjeggyel együtt. A Sólyom névre keresztelt vonat pontosan érkezett és indult Belgrádba. A vonaton nálunk soha nem tapasztalt udvarias intézkedés, hangosbemondó, ekrán közölte az aktuális adatokat. A Tarcál-hegyi viaduktra, a fák magassága fölé való emelkedés, a sebesség fokozása és csökkentése észrevétlen. Kíváncsian vártam az áttérést a Belgrád-Zágráb vágányra, ami érthetően kisebb sebességgel, zökkenőmentes. Számomra élmény volt áthaladni a Száva fölötti „új” hídon, amit egyetemi éveim alatt, 1978-ban építéskor Jevtović Ljubomir Acélszerkezettan tanárunknak köszönhetően alkalmunk volt az épülő hídpályáról megtekinteni. A vonat percre pontosan befutott Belgrád-Prokop központi pályaudvarára, ami akkor még nem így nézett ki mint ma. Az Újvidék- Szabadka szakasz megnyitását nagyon vártam. Szomorú, Újvidéken megtörtént az elkerülhető tragédia tavaly november 1-én. A forgalom csaknem egy év késéssel indult el. A Szerbiai Mérnöki Kamara két (egyik kishegyesi) agilis kollégánk szervezőkészségének köszönhetően alkalmunk volt ellátogatni néhány olyan helyre-központba, ahova mindennapi halandóként nem lehet bejutni. Láthattuk, hogy az irányítás maximálisan automatizált. Tapasztalhattuk a hatalmas képernyők előtt állva, hogy a

vonatot irányító (a valamikori mozdonyvezető) bizony nincs egyedül.

A mi községi három állomásunkból egy maradt, Kishegyes-Szikics megnevezéssel, ami mindhárom településtől távolabbra került. A megálló két irányból szilárd burkolatú úttal megközelíthető. A megvalósítása a tervezett lett. Megálló lett belőle, ami azt jelenti, hogy nincs váróterem, jegyeladás, toalett. Van tágas parkoló, hangosbemondó és minden ami a nagyobb állomásokon van. Egy nap kimentem megnézni a működését. A személyvonat késett két percet, amit a hangosbemondó előre jelzett. A vonat a jelzett időpontban megérkezett, felvette az utasokat és továbbhaladt. Az időközben elhaladó tehervonat áthaladt a fővágányon, sebessége nagyobb volt mint amit eddig tapasztaltunk. A hangosbemondó újra jelezett,

hogy a 3. számú vágányra vonat érkezik, amely nem áll meg. Csakhamar Szabadka irányából érkezett a Sólyom 200 km/h sebességgel, nem zakatolt, alig hallhatóan tovasiklott. A benne ülő utasok alig észrevehetőek voltak.

Az új vasút eddig nem tapasztalt változást hozott. Nem terhelem az olvasók figyelmét ezek ismertetésével. Álljon egy nagyon érdekes adat: a vonatok minimális követési ideje 3,5 perc (valamivel több mint 10 km). Ez a gyakoriság egy hatalmas mennyiségű árú és személy szállítására alkalmas útvonal lett, ami csak gazdagít bennünket. Kár, hogy nem volt hamarabb.

Hallgató Imre

A fekete meggy népszerűsítése

A nyárutón jelent meg a Gazdakör ismeretterjesztő kiadványa, amely a bácsfeketehegyi fekete meggy népszerűsítését hivatott propagálni. A tetszetős, külalakra is szép kinézetű információs füzet gondosan, maximális odafigyeléssel összeválogatott képsorok által mutatja be a fekete meggyet a zsenge facsemetéktől a termésre forduló fiatal ültetvényeken át, a gyümölcs kifejlődéséig, valamint annak szüreteléséig és feldolgozásáig. Simonyi Zsóka meseteri fotói aprólékosan bemutatják azt a széleskörű terményskálát is, hogy valójában mi minden készülhet ebből a régiókban egyedül nálunk meghonosodott terményből. A 24 oldalas kiadvány minden második oldalán háromnyelvű – magyar, szerb és angol – szöveg révén bemutatásra kerül a településünk büszkesége, s annak részletes ismertetése. Az aprólékosan átgondolt szöveget Fekete Andor a Gazdakör elnöke, valamint közeli munkatársa, Juhász Árpád a Falugazdász iroda vezetője állították össze. Szeptember folyamán a helyi Gazdakörnek alkalma nyílt egy igen megtisztelő felkérésnek eleget tennie, nevezetesen, hogy a Budapesten megtartott Országos Mezőgazdasági Kiállításon és Vásáron részt vegyen. Ezt az alkalmat kihasználva egy 30 négyzetméter standon volt lehetőségük a településünkre jellemző gyümölcsöket, elsősorban a fekete meggyet és az

abból készült ételeket, italokat. Itt került sor a kiadvány bemutatására, amelyet élénk érdeklődés övezett. A bácsfeketehegyiek kiállító pultját a magyarországi mezőgazdasági miniszter, Nagy István is megtekintette aki elismerően vélekedett a feketecsi meggyről, valamint az azt publikáló információs füzetéről. A több napos kiállításon a helyi Hestia civil szervezet szorgos kezű két tagja, Major Márta és Major Mariann bemutatta és informálta az érdeklődőket az egyesületük által készített kun jellegű hímzésekről, kézimunkákról, illetve a helyszínen is bemutatót tartottak a kíváncsiskodó látogatóknak, akiket megismertettek a kun hímzés fortélyaival.

A rövid összefoglaló záróakkordjaként álljon itt a füzet utolsó lapján lévő gondolatsor. „A bácsfeketehegyi fekete meggy több, mint gyümölcs: örökség, amelyet generációk szeretete és szorgalma érlelt tökéletessé. Zamatában benne rejlik a táj ereje, az emberek kitartása és az idő bölcsessége. Ez a gyümölcs nem csupán étel vagy ital alapanyaga, hanem találkozási pont kultúra, természet és ember között. Kóstolja meg, és engedje, hogy a bácsfeketehegyi fekete meggy íze meséljen önnek hagyományról, otthonról és azokról az értékekről, amelyek mindannyiunkat összekötnek.”

Szukola Béla

240 éve Bácsfeketehegyen

Bácsfeketehegy falu a török dúlást követően 1785-ben Kunhegyesről települt újra. Akkor az önmegváltás (redemptio) után föld nélkül maradt kunhegyesi lakosság (217 család), zömében reformátusok a jobb élet reményében létesítettek otthont Feketity pusztán. Kunhegyesről lelkészt, harangot és úrvacsorai kelyhet hoztak magukkal. A kehely ma is megvan, rajza az Énekeskönyv 455. oldalát díszíti.

A megemlékező ünnepségsorozatot a református egyházközség, a helyi önkormányzat és a helyi művelődési egyesület közösen szervezte meg november 14-16 között. A megemlékezések keretében történelmi előadások voltak a redemptioról és a falu történetéről Nagy Tibor, Lódi Csilla, ifj. Dr. Rózsa Sándor történészek, valamint Kórizs József gyógyszerész, helytörténész előadásaiban. A történelmi előadások keretében a Kunhegyesről hozott eredeti kehely a jelenlevőknek is be lett mutatva. A két település múltjáról fényképkiallítás nyílt. Szombat este a helyi Kónya táncegyüttes az alkalomra készített Az út c. táncelőadást mutatta be. Az előadás szervezői Szakács Tamás és Szakáll Nikolett voltak. A táncelőadás keretében fellépett Csorba Bagi Valentina népdalénekes és Vajda Noa Pálma versmondó. A zenei kíséretet a Juhász zenekar szolgáltatta. A felejthetetlen magas színvonalú műsort a színháztermet zsúfolásig megtöltő közönség szűnni nem akaró vastappsal értékelte.

Vasárnap az egyházi részével folytatódott az ünnepségsorozat. Az istentisztelet ünnepi és hálaadó volt.

Ünnepi igehirdető Váradi László a kibocsátó Kunhegyes lelkésze volt, aki a „Hű az Isten, aki elhívott titeket az ő Fiával, Jézus Krisztussal, a mi Urunkkal való közösségre.” (1 Kor 1,9) igevers alapján hirdette Isten ígését. Ez volt a lelkipásztor első bácsfeketehegyi szolgálata. Az istentisztelet hálaadó részében megemlékeztünk Orosz Attila esperes-lelkipásztor 25 éves lelkészi szolgálatáról. Igei köszöntőt Nagy Kálmán korábbi kunhegyesi, nyugalmazott lelkipásztor mondott, aki visszatekintett az elmúlt több mint harminc év alatti itteni szolgálataira-emlékeire, melyek közül több, a jubiláló lelkésztsársá-

val együtt végzett volt. A lelkipásztornak a negyedszázados évfordulóig 4010 igei szolgálata volt. A kettős ünnepre alkalmi könyvjelzőt készítettünk, melyet mindenki emlékül magával vihetett.

Az istentiszteletet követően a templomot csaknem megtöltő ünneplők kivonultak az emléktábla leleplezéséhez, amelyet az imaterem utcai falára helyeztek el. Az emléktábla a 240 évvel ezelőtti vándorlást jelképezi. A leleplezést a Himnusz közös eléneklése és rövid kultúrműsor tette ünnepélyesebbé. A leleplezést Magyar György Kunhegyes alpolgármestere és Bojtos Béla a Helyi Közösség tanácsának elnöke végezte. Az emléktáblára Váradi László és Orosz Attila lelkészek adtak áldást, majd Kunhegyes önkormányzata a helyi önkormányzat, és az egyházközségünk elöljárói elhelyezték az emlékezés koszorúit. Kunhegyesen két hónappal korábban a Mihály napi ünnepség keretében hasonló emléktábla került leleplezésre.

A 240 év alatt eleinket a letelepedés nehézségei után számos megpróbáltatás érte, a pestisjárvány, a szabadságharc alatti menekülés, az első, majd a második világháború és a kilencvenes évek háborúi. Valamennyi megpróbáltatás nem csupán súlyos anyagi, de emberáldozatokat is követelt. Mindezt eleink kitartó kemény kun mentalitása és hite megtartásával élte túl.

Ma, ha megkérdezzük milyen a bácsfeketehegyi ember? A válaszra idézzünk fel két korábbi püspökünk jellemzését.

Ágoston Sándor, a falu szülötte visszaemlékezései:

- „.....*Feketicsen verekedés nincs és gyilkosság tudtommal egyszer volt hatvan év alatt. Egy harctérről szabadságra hazajött katona agyonszúrta hűtlen feleségét. Ami ezenkívül történt gyilkosság, azt nem feketicsi bennszülött református magyar követte el.*

- *Az első világháború legelső hónapjaiban Sremski Karlovci lakosságát a katonaság kilakoltatta, s gyalog hajtották őket fel Bácskába. Voltak községek, ahol leköpdösték, megdobálták őket. Feketicsre este felé érkeztek meg. A magyar lakosság behívta őket házaikba, fürdőt készített nekik, vacsorát főztek, ágyat*

Bocskorás Enikő, Bocskorás Bertalan kiskunhalasi, Brasnyó Fernc ny. kishegyesi esperes-plébános, Botos Andrea pirosi, ifj. Csáti Szabó Lajos bácskossuthfalvi, Nagy Kálmán ny. kunhegyesi, Orosz Attila bácsfeketehegyi, Váradi László, Váradi Vajas Katalin kunhegyesi lelkipásztorok az emléktábla előtt. Foto: Lakatos János

vetettek s három napig tejben-vajban fürösztötték a karlovcei szerbeket. Mikor elmentek, sírva búcsúztak Feketicstől.....

- Az én szülőfalum népe vegyes lakosságú volt, magyar és német, református és lutheránus. Sokkal civilizáltabb nép, mint a dunántúli és drávántúli, gazdaságilag is fejlettebbek, életszínvonaluk is magasabb, de lelki életük már szárazabb, mint a baranyai ősnépé. Ezek már újságolvasók, lakásukra, ruházatukra, egészségük ápolására sokat adnak. Az egyházhoz való ragaszkodásukban kevesebb a Lélek és több a tradíció.

- Ez a feketicsi református ember. Ez a tizenegy lelkipásztor itteni szolgálatának gyümölcse. Egy szó-tartó, becsületes, megbízható nép, mely komolyan veszi azt, hogy ő Isten népe.

Dr Hodosy Imre a kétszáz éves évfordulón 1985-ben: „.....Istennek népe ez, melyet Isten igéje alakított.”

Ünnepünket nem sajátítottuk ki magunknak. A kibocsátó Kunhegyes, a szabadságharc idején a falu lakosságát befogadó Kiskunhalas lelkészei Bocskorás Bertalan és felesége Enikő és számos egyháztagja velünk volt. Az ünnepséget megtisztelték a Magyar Nemzeti Tanács képviselői és a közéletünk előljárói. Presbitériumunk egyhangú döntése alapján meghívtuk valamennyi egyházközségünk képviselőit. Jóleső volt együtt lenni a velünk örülőkkal.

„Örüljetek az Úrban mindenkor! Ismét mondom: örüljetek.” (Fil 1,4).

Hallgató Imre
gondnok

Bácsfeketehegy 240 éves Az út

November közepén (14-16) a Helyi Közösség, a Református Egyházközség, valamint a Művelődési Egyesület közös szervezésében emlékeztek meg a falu betelepítésének 240 éves évfordulójáról. A három napos rendezvénysorozatban helyet kapott egy történelmi áttekintés a kirajzás előzményeiről, annak folyamatáról, majd a letelepedés körülményeiről. Az élményhatást fotókiállítás is pezsdítette, ám a színházi tánc-és énekműsor minden bizonnyal eme briliáns műsor együttes gyöngyszeme volt. Ez mellett az ünnepség kiemelkedő fénypontja volt a vasárnapi ünnepi istentiszteletet – amelyen a helybelieken kívül nagy létszámú vidéki és magyarországi vendég is részt vett – követően az imaház falán emléktáblát helyeztek el a 240 éves betelepülés alkalmából, amely egyben emléket állít annak az útvonalnak, amelyen az eleink ideérkeztek Feketity pusztára.

A szombat esti táncos produkció az Út címet kapta, hiszen a bő egy óra hosszas műsor táncokon, énekeken és szavalatok által a kunhegyesi kirajzást, az úton eltöltött több hét viszontagságait, a megérkezést, a letelepedést, a templom, az iskola és a családi házak építését mutatták be, valamint az új hazában, az új környezetben való megmaradás nehézségeit, küzdelmeit, háborúba való besorozást, rendszerváltást tárták a mélységes átéléssel figyelő népes közönség elé, akik soraiban nem oly kevesünknek bizony előbuggyant olykor egy-egy könnycsepp. Történelmet láttunk a színpadon, ám mi magunk is egy újabb

történelem részeseivé váltunk, mert hiszen ez a nagy volumenű bemutató történelmet írt, amelyet a közönség szűnni nem akaró vastappsal jutalmazott. Szakács Tamás és Szakál Nikolett a tánc oktatók kreativitását dicséri a látott előadás, valamint a szívvel-lélekkel maximális odaadással táncoló legényeket és leányokat, akik olyan magas szintű táncudásról tettek tanúbizonyságot, hogy minden túlzás nélkül mondhatjuk, hogy a Magyar Állami Néptáncegyüttesben is megállnák a helyüket. Lelkipásztorunk Orosz Attila a látottakat követően megjegyezte: Összességében a produkció európai szintű volt. Ehhez a sikerhez nagy mértékben hozzájárult a Juhász zenekar, valamint Juhász Gábor zenei szerkesztő, Vajda Noa Pálma versmondó, valamint Csorba Bagi Valentina népdal énekes. A helyi Kónya néptánc együttes tagjain kívül Vajdaság más táncsoportjaiból is páran részt vettek ebben az előadásban, amely már a bemutató után egy vajdasági és egy magyarországi meghívást is kapott. Valójában a berobbanó siker ellenére – akárcsak a Hyppolit színpadi előadás esetében – többen csalódotan távoztak a színház elől. Oly nagy volt az érdeklődés, hogy a 300 ülőhellyel rendelkező színház oldalfalai mentén sem volt már állóhely az érdeklődők számára. Egyedüli megoldás; meg kell ismételni, akárcsak a...

Szukola Béla

240 ÉV(EK)

Visszamenőleg már 2004 óta, a XXII.-ik falunapot ünnepeltük a tavasszal, ami ittlétünk 240. éve, amióta itt mi letelepedtünk. Nullára végződő évforduló tehát jubiláris, így egész évben kell ünnepelni, amit most fejeztünk be egy záró sorozattal. Mindenki, akinek kötelezettsége volt, jól teljesítette a dolgát.

A történészek letárgyalták idejövételünket, főleg, Sárközi Ferenc tanítónk, a téma kutatója és legjobb tudója adatainak alapján, így a mai helyzetet látván, a jövőt illetően csak a szívünket fájdtítottuk a tények újra ismertetésével. Nagyon szépre sikerült a képkiállítás. Az egész ünnepség fénypontja a néptáncosok bemutatója, a történelem művészi újraálmodása mély nyomot hagyott bennem.

Legnagyobb meglepetés számomra az volt, hogy lelkipásztorunk (nem a papunk) aki itt szolgálja az Urat (nem misézik) már egy negyed évszázada keresztényi türelemmel, ami a nípét ismerve hősies teljesítmény. Köszönet érte. Megjegyzem a szerény megünneplésen nem hódoltunk be semmi féle külső izmusnak, a csigaleves, csigaleves volt, májgombóc nélkül.

Kicsit, úgy, kérdezve, hozzá szólnák az egész boldogsághoz, hogy annyi nehézség és pokoli események után, még mindig itt vagyunk. Kezdve 1830-as évvel, tudjuk, kezdtünk valahogy itt élni, jött a kolera, bizonyos válságok elvesztett évek, vagyonok. Ezt kihasználva a szomszédos svábok bejutottak falunkba, az elszegényedett vagy/és tönkrement családok/polgárok vagyonát felvásárolva. Miért is hagyták ott Kunhegyest őseink? Hogy mint, szabad ember, mindenki a saját gazdája, senkinek sem szolgája, kapcája, jobb életet él, szabadon gyakorolva református vallását, a saját, magyar, anyanyelvén. Ez alatt senkit sem kerülgetve, senki előtt sem hajlongva élük saját életüket. Ez eddig így volt, de mivel nem tudták legyőzni problémáikat, a sváb a gazdagabb bejött, és

terjeszkedett. Majd az ismert történelmi események (már megint a történelem) után jöttek a szerbek, majd újabb események után a göracok a svábok helyére, de még ez az új társadalmi rendszer, mindentől megfosztó rendszere mellett is túlélhető volt. Ma már túlzottan megváltozott a világ. Még meg tudjuk tölteni templomunkat, színházunkat, de félek, hogy eljön az a nap amikor kevesebb magyarul beszélő polgár lesz a faluban, mint ahányan Kunhegyesről idejöttek.

Új szomszédjaink vannak, az iszlámvallású egyiptomiak, akik miatt már egy a vallásuk szerinti halott fürdető helyet is kaptak a temetőnkben. Ez mellett meg az előző háborúból való menekültek több száz éves sírokat is hoztak magukkal, hogy bizonyítsák régebbi ittlétüket. Pedig a temető még nincs olyan idős, mint a hozott sír.

Hogy próbáljak tiszta vizet önteni a pohárba, hogyan is vagyunk „köpecen” a Gazdakör évzáró vacsoráján, rákérdeztem, hogy hány százalék szántóföld van még a hazai gazdák tulajdonában. Válasz helyett olyan tekintetet kaptam, amit nem kívánok legnagyobb ellenségemnek sem. Legalább azt mondta volna, hogy semmi közöm hozzá, mivel egy virágcserepnyi föld sincs a tulajdonomban.

A szikicsi németeket kerek évfordulójukon 160 év után zavarták el innen...

csibe

Törésvonal

Néha az, az érzésem, hogy a világ kifordult önmagából — vagy legalábbis valami elmozdult, valami elcsúszott a helyéről, olyan halkan, hogy alig vettük észre, és mégis olyan radikálisan, hogy minden más lett utána. Mintha az, ami régen biztos volt, ma már csak egy halvány körvonal, egy bizonytalan emlék, amelyet próbálunk ugyanúgy megfogni, de kicsúszik az ujjaink közül. Azt mondjuk, hogy a világ változott meg; kényelmes ezt állítani, mert így kívül marad a felelősség. Pedig lehet, hogy nem a világ fordult ki, hanem mi csúsztunk ki a saját medrünkéből. A minden napok felszíne alatt ott van valami nyugtalanító. Az emberek egyre többet beszélnek, de kevesebbet mondanak. A szavak fényesebbek lettek, de könnyebbek is, üresebbek, mintha már nem lenne súlyuk. Régen egyetlen mondat elég volt, hogy valakihez közelebb kerülj, ma tízezer üzenet is kevés, hogy megérints bármit belül. A kommunikáció gyors, az összeköttetés folyamatos, de a kapcsolataink mégis széttöredeznek, mint egy évtizedek óta száradó agyagpadló. Mintha mindenki a másik hangját hallaná, csak a lényeg hiányozna belőle. És ott van a másik repedés: hogy egyre kevesebb mindent élünk meg igazán. A sikerek átsuhannak rajtunk, mintha nem lenne idejük beérni bennünk. Elértünk valamit, kipipáljuk, és már megyünk is tovább — nem ünneplünk, nem állunk meg, nem hagyjuk, hogy a pillanat formáljon minket. Lehet, hogy nem is tudunk már mit kezdeni az örömmel, mert a világ állandó rohanása arra tanított, hogy a következő lépés fontosabb, mint az, ahol éppen állunk. Így lesz a boldogság félbehagyott mondat, egy soha meg nem írt fejezet, amelyet mindenki félretesz későbbre, aztán elfelejti. Azt hisszük, a világ lett kegyetlenebb. Hogy több a teher, több a vihar, több a bizonytalanság. Talán igaz is. De a kérdés ott lüktet mélyen: vajon a világ lett keményebb, vagy mi lettünk puhábbak? A generációk váltakoznak, és közben mintha fokozatosan elveszítenénk a képességet, hogy valóban jelen legyünk. Mintha a kitartás, az összeszedettség, az egymáshoz fordulás lassan olyan fogalmak lennének, amelyeket már csak idézünk, de ritkán élünk meg. A világ nem változott meg egyik napról a másikra. Csak mi engedtük, hogy az apró változások lassan átírjanak minket. Mindez nem egyetlen nagy törés, hanem sok apró repedés összeadódása. A figyelem szétesése. A türelem kopása. A hit, hogy értelme van lassítani, megélni, odafigyelni — eltűnőben van. És amikor azt mondjuk, hogy a világ kifordult, lehet, hogy valójában azt mondjuk: mi távolodtunk el attól, amitől valaha önmagunk voltunk. De a kifordulás másik oldala még ennél is fontosabb: az, amit most élünk, nem végállapot. Csak állapot. Egy

tükröződés, amitől nem kell megijedni, de nem is szabad félresöpörni. Mert a jelen, amiben élünk, nem önállóan alakult így — minden kis döntésünk, figyelmetlen mozdulatunk, elhallgatott mondatunk hozzá tett valamit. Az, hogy nem nézünk egymásra, hogy nem merünk kérdezni, hogy kerüljük a csendet, hogy fáradtan legyintünk az örömeire, hogy nehéz lett igazat mondani akár magunknak is. Ezekből rakódik össze egy olyan világ, amelyet aztán könnyű hibáztatni. És most jön csak a folytatás! Amikor rájövünk, hogy ez a kép nem tőlünk független. Hogy mi magunk is részei vagyunk annak, amit kritizálunk. Minden elsietett válasz, minden félrenézett pillanat, minden el nem mondott bocsánatkérés, minden túl gyors ítélet közelebb visz minket ahhoz a világhoz, amelyről azt hisszük, már nem a miénk. A generációk közötti távolság nem csak a korból fakad — a félelmekből, a kényelmekből, a hallgatásokból is. És amikor azt mondjuk: „a világ kifordult”, valójában egy kérdést kellene feltennünk: vajon én is kifordultam? Mikor engedtem el azt, hogy mélyen figyeljek? Mikor döntöttem úgy, hogy a gyors rossz válasz jobb, mint a hosszú csend? Mikor választottam a könnyűt a hiteles helyett? Ezek a kérdések nem vádak — útjelzők. Mert a kifordult világ visszafordítása nem kollektív csatakiáltással kezdődik, hanem azzal az egyetlen pillanattal, amikor egy ember — talán éppen te — kimondja: elég volt ebből a távolságból. A vége pedig nem keserű, hanem nyugtalanítóan őszinte: ha azt érzed, hogy valami hiányzik ebből a világból, lehet, hogy te vagy az, aki éppen hiányzik belőle. Nem, mint áldozat, hanem mint jelenlévő. Mint olyan ember, aki még képes odafigyelni, lassítani, ünnepelni, kérdezni, válaszolni, élni. A világ olyan, amilyennek látni akarjuk — de még inkább olyan, amilyennek belül építjük. Mert bármennyire szeretnénk kifelé mutogatni, a világ, amely igazán számít, nem kint kezdődik, hanem bent. Bennünk.

Abban, amit kisugárzunk, amit továbbadunk, és ahogyan egymáshoz fordulunk. Ha változást keresünk, lehet, hogy nem új irány kell, nem új elvárás, nem egy másik világ. Lehet, hogy csak vissza kell találnunk ahhoz, ami mindig is ott volt: ahhoz a belső rendhez, amelyet egyszer már ismertünk. És ha ezt megteesszük, ha egyetlen apró lépéssel elkezdünk visszafelé építkezni, rájövünk valamire, amit hajlamosak vagyunk elfelejteni: a világ, amelyben élünk, sokszor nem más, mint a világ, amit magunkból kisugárzunk!

Uzula

Selymes sütőtök krémleves

A sütőtök krémleves az őszi egyik legfinomabb ajándéka: selymes, illatos és melengető. Egy kanál ebből a levesből igazi otthonos érzést ad — a sült tök természetes édességét a vaj, a gyömbér és a szerecsendió teszi teljessé. Kiváló előétel egy ünnepi ebédhez, de egy hideg hétköznapi estén is gyorsan elkészíthető lélekmelengető fogás.

Hozzávalók:

- 700-800 g sütőtök
- 2 evőkanál vaj
- 1 evőkanál olaj
- 1 kisebb fej hagyma
- 2-3 cikk fokhagyma
- só, bors, ízlés szerint
- szerecsendió, gyömbér, ízlés szerint
- 800–1000 ml zöldség vagy húsleves alaplé (de ne egyben adjuk hozzá, csak annyit, amennyire szeretnénk sűrűbbre vagy folyékonyabbra)
- 100 ml tejszín
- pár csepp citromlé
- tökmag, mandula, chips, vagy pirított kenyérkocka ízlés szerint a tálaláshoz

Elkészítés:

- A sütőtököt meghámozzuk, kimagozzuk és nagyobb kockákra vágjuk. A darabokat sütőpapírral bélelt tepsibe tesszük, majd 200 °C-ra előmelegített sütőben 25–30 perc alatt puhára sütjük. Ez adja meg a leves különleges, édeskes ízét.

- Amíg a tök sül, egy nagyobb lábasban felmelegítjük az olajat és a vajat. Hozzáadjuk a finomra vágott hagymát, és üvegesre pároljuk. Beletesszük a zúzott fokhagymát, a reszelt gyömbért és szerecsendőt is, és nagyon rövid ideig együtt pirítjuk, hogy az aromák felszabaduljanak.

- A megsült sütőtököt a fűszeres alaphoz adjuk, enyhén sózzuk, borsozzuk, majd felöntjük az alaplével és a tejszínnel. Felforraljuk, és közepes lángon 10 percig főzzük, hogy az ízek teljesen összeérjenek.

- Ezután botmixerrel simára turmixoljuk a levest. Ha szükséges, egy kevés alaplével vagy vízzel beállítjuk a kívánt sűrűséget. Végül belekeverjük a citromlevet, ami frissességet ad az ízeknek.

- A kész levest forrón tálaljuk, pirított tökmaggal vagy mandulával megszórva, ez igazán ízlés kérdése, de nagyon finom vajas pirított kenyérkockával és ropogós krumplichipsszel is.

Tipp: ha nem szeretjük gyömbért vagy a szerecsendőt, kihagyhatjuk, sóval és borssal is tökéletes lesz!

H.Sz.

FECSKE TOLL

Jó volna

Régen látott hópelyhek kavarnak a város felett.

Jó volna gyerekként élvezni, nem csak észrevenni,

ahogy tócsákká válnak mire leérnek.

Talán egy kicsit még a sapkák fehérek

és az autók tetején megmarad,

amik itt állnak sorfalat az ablakom alatt.

De mindez rövid ideig tart,

mert az eső elmossa a havat.

Ismét borús, szürke, őszi a délután,

félhomályban úszik a szobám,

és csak ábrándozok, felidézem a régi időket

amikor fehér hótakaróval vártuk az ün-

nepet.

Talán egyszer majd megint így lesz,

de hó nélkül is, ha van szeretet,

a karácsony nagyon szép lehet.

Bácsi (Vajda) Sára

ANYAKÖNYVI HÍREK

Újszülöttek

Tafilj és Amela Zorjani kisfia **Emir**
Andrej és Amalija Major kislánya **Milica**

Elhunytak

Iván Aleksandar október 15, 56 évében

Szőke Mária október 17, 79 évében

Fazekas Terézia szül. Füstös Terézia
október 19, 88 évében

Gáspár Lajos október 20, 68 évében

Fébián Ferenc október 22, 84 évében

Tojzán István október 28, 74 évében

Anka Kotlaš szül. Kindler november 2,
86 évében

Kovács Zsófia szül. Nagy Zsófia november
7, 83 évében

Đuro Kosić november 13, 78 évében

Radinka Veselinović –Raša- november 17,
69 évében

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tiho" temetkezési vállalatától kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok környezet- és közösségfejlesztési szervezet, Bácsfeketehely, JNA 24. Tel/fax: 024/739-063.

E-mail: feketicsifecske@gmail.com Folyószámlaszám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Dr. Kasza Bálint, Faragó Péter, Fekete Andor, Fekete Tímea, Halász Renáta, Hajvert Lódi Andrea, Orosz Attila, Papp Julianna, Pál Károly, Sárközi Ottília, Szukola Béla, Simonyi Zsófia, Szakács Tamás, Juhász Attila. Készült Bácsfeketehelyen a P.S. Print & Design nyomdában 2025. december.

CIP – Каталогизация и публикации
Библиотека Марине епископа. Нови Сад
659.3 (497.113)

FECSKE: bácsfeketehelyi hírlap / szerkesztő Bácsi Róbert.
– 1. évf., sz. (2004). – Bácsfeketehely: Zöld Dombok környezet- és
közösségfejlesztési szervezet, 2004. – Illusz.: 30 cm

Meseéno.

ISSN 2217-3706

COBISS.SR-ID 201634567

